Ч. 4 (14.547). Львів, вівторок 5. січня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.080. „ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ВСІХ ІНШИХ КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. ПОЛ.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Протибольшевицький пастирський лист німецького єпископату.

Як повідомляє Авас у всіх німецьких церквах відчитали вчора пастирський лист, у якому всі німецькі католицькі кардинали, архиєпископи та єпископи взивають вірних до боротьби проти комунізму. Рівночасно вони протестують проти тих націонал-соціялістичних кол, які порівнюють католиків до союзників комунізму, проти новопоганства і т. д. Єпископат обіцює урядові поміч у боротьбі з комунізмом, але домагається, щоб влада не трактувала націонал-соціялізму як ворога держави.

Офензива еспанських національних військ на всіх відтинках мадридського фронту.

Як повідомляє Авас, нац. війська почали на всій лінії мадридського фронту наступ, якого сподівалися вже від тижня. Бої йдуть на всіх відтинках, але головний наступ йде на перехресті до Ескуріялю. Нац. командування зосередило на тому відтинку поважні сили.

Комунікати червоних подають, що на Гвадарамському фронті після 3-денних боїв нац. війська втратили села Альмадронес і Абанарес. Між Вальде Моріельо та Поцуеля червоні відбили завзяті ворожі атаки. У повітряній битві червона ескадра зістрілила 3 нац. літаки.

ЛІКАРСЬКА МІСІЯ ЛІГИ НАЦІЙ

приїхала до Мадриду, щоб розглянути, як червоний уряд поборює епідемії, переводить евакуацію цивільного населення і прохарчовує його.

СССР ДІСТАВ КОНЦЕСІЇ ВІД ВАЛЕНСІЙСЬКОГО УРЯДУ?

Агенція „Ексчендж Телеграф" повідомляє зі Севілі, що за постачання воєнних матеріялів СССР дістав від валенсійського уряду виключне право експльоатувати копальні олова в есп. провінціях Мурсії та Сіюдад Реаль.

ТАСС заперечує ту вістку.

На еспанських водах неспокійно.

ВАЛЕНСІЙСЬКИЙ УРЯД СУПРОТИ НІМЕЦЬКИХ РЕПРЕСІЙ. — НАПАД НА БРИТІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

Адмірал, що командує німецькими воєнними кораблями на еспанських водах, переслав радіотелеграму, в якій

обіцює увільнити есп. корабель „Арагон" та покинути дальші репресії, якщо баскійська влада зверне Німеччині ввесь вантаж корабля „Пальос" та його арештованого пасажира.

Валенсійський уряд подає в комунікаті текст тої телеграми з такими заввагами: „Ми

рішили не подаватися під натиском німецького адмірала

і навіть не відповісти на його радіотелеграму, зредаговану у формі, що понижує суверенну державу. Небезпека конфлікту збільшується, якщо причини конфліктів зараз не зліквідується, їх наслідків годі буде направити. З огляду на те, ми рішилися на необхідні дипльоматичні кроки". Про які кроки йде — невідомо. Правдоподібно валенсійський уряд попросить у французького та британійського інтервенції та посередництва.

Тимчасом німецькі репресії викликують вже реакцію. Автономний баскійський уряд протестує проти того, що німецький кружляк „Кенігсберг" обстрілював баскійський корабель „Сотон". Той останній осів на мілині, відкіля витягнули його інші еспанські червоні кораблі та відвели до пристані Сантона.

Баскійський уряд повідомляє також, що 4 нац. озброєні судна заатакували британійський торговельний корабель „Блек Гіл", стріляючи до нього 30 разів. Ніякий стріл не трафив і англійський корабель сховався на баскійські територіяльні води. **Британійський уряд переслав через свого амбасадора з Андеї протест до уряду з Бургосу.** Сподіваються, що Велика Британія скріпить свою воєнну фльоту коло північних еспанських побереж, щоби забезпечити свої торговельні й пасажирські кораблі. **Зате британійська адміралїція заперечила поголоску,** немов би нім. кружляк „Кенігсберг" придержав „Блек Гіл" та перевів на ньому ревізію.

До Москви дійшла вістка, що коло Гібральтару есп. національне судно затримало большевицький корабель „Постишев", який віз залізо, опісля випустив його. В тих самих сторонах нац. воєнний корабель затримав совітський корабель „Красний Профінтерн" та відескортував його до Севти. Після одної години совітський корабель звільнено.

Болгарія вирікається ревізіонізму.

Грецька преса, коментуючи з вдоволенням вістки про недалекий болгарсько-югославянський пакт приязни, припускає, що Болгарія виріклася всіх намірів піддати ревізії договору Нейї сір Сен.

Румунські урядові кола твердять, що Болгарія радо заключила би такі самі пакти з Румунією та Грецією, але передтим вона правдоподібно переведе переговори про взаємну пошану меншин.

Засудили хорватського єпископа за боротьбу з ворогами католицизму.

НЕЧУВАНИЙ ПРОЦЕС В ЮГОСЛАВІЇ.

(КТВ.) Окружний суд в Загребі засудив 23. м. м. хорватського єпископа Сребрніча на 8 днів безоглядної тюрми за те, що єпископ відчитав в крчскій катедрі пастирського листа католицького єпископату Югославії, що був звернений проти розкладової роботи югославянського Сокола, якого провід поширював між молоддю антикатолицькі й масонські та безбожницькі гасла.

Тому, що на рішення суду мав вплинути уряд, цензура сконфіскувала всі вістки й звіті з процесу в югославянській пресі і щойно тепер, окружною дорогою довідуємось про хід цього своєрідного присуду.

Присилайте передплату!

РОЗБУДОВА рідного промислу і наше громадянство.

Львів, 4. січня 1937.

В нашому господарському житті йде від кількох років велика робота. Малими, нераз просто дрібними грошевими засобами будується рідний промисл. Тому його станиці — це ніжні, слабі ростинки, які слід дуже дбайливо охороняти перед всякими шкідливими подихами.

Тут багато від нас не залежить: на тарифову, податкову і сирівцеву політику ми не маємо впливу, не в наших руках є урядові свідоцтва ужиточности ріжних хемічних виробів, ми не маємо більших кредитів, якими могли6 наш промисл піддержати. Зате ми маємо завдяки нашій численности поважну споживчу силу на ріжні вироби промислу. **Одначе вона буде невелика, якщо ми її розпорошимо,** бо ми не багаті; але як вона буде об'єднана, представлятиме вже поважну вартість як ринок збуту для наших продуцентів, бо „громада — великий чоловік". Звідси виходить ясно одно: **нам треба лавою станути при наших промисловцях!** Не можна нам дошукувати слабких сторін їх продукту, ми не повинні вимагати від них розкішного опакування та якости, яка би перевищала чужий виріб, ні врешті найнижчої ціни. Ми повинні радуватися, якщо наш продуцент випродукує середньої якости товар і продає його по приступній ціні. Ми повинні нашому продуктові дати першенство, навіть якби він у дечому не вповні відповідав нашим вимогам, або не в усім підходив під наш смак. Нам не можна забувати, що творці наших промислових станиць — це піонірі на цьому полі. Не слід нам теж забувати, що ми не маємо вироблених фахових звязків, ні зразків до наслідування, практики і традиції, не маємо теж виробленого персоналу, ані дешевих капіталів до обороту, ні великого та засібного ринку збуту.

Ми здані на власні сили, бож тільки об'єднання цих сил може дати бажаний вислід. Нам не вільно розбивати своїх зайвою конкуренцією, тому ми не повинні творити нових станиць у тій ділянці промислу, яка є вже у нас заступлена. Нам треба **розбудувати промисл у ширінь,** обіймати щораз нові галузи продукції, поки не наситимо рідного ринку, себто поки не будемо всилі доставити нашому консументові бодай головних предметів запотребування, яких виріб є нам під силу, та поки наші молоді станиці не стануть кріпко на ногах.

Нам не повинно бути осоружне слово „монополь", бо з історії господарського розвитку промислових народів знаємо, яку велику ролю при народинах їх промислу відограла його охорона державою при помочі охоронних митових оплат, державні підмоги для вишколення робітників, позички на засновання та інвестиції, державні достави та натиск на консументів, щоб купували рідні вироби перед чужими.

Ми того всього не можемо дати нашому промислові, але можемо йому дати одно: **піддтримку всієї громади.** Ця підтримка повинна нашому промислові заступити те все, чого ми

як недержавна нація йому дати не можемо; мусимо дати йому час і спромогу закріпитись на позиціях і набрати сил до видержання чужої конкуренції. Інакше наш початкуючий промисл не вдержиться в боротьбі зі старшими й засібнішими чужими фірмами, що мали час і спромогу розбудуватись.

Нам треба памятати, що розвиток наших промислових варстатів — це не тільки діло їх власників, а всього нашого загалу, бо в них дістануть працю наші діти, вони дадуть підмогу і поміч нашим народнім установам, вони витворять нову, засібну верству своїх промисловців, які скріплять ряди наших народніх робітників.

Тому наш загал повинен усіми силами підтримувати рідний промисл, все і всюди домагатись його продуктів.

Зокрема цей обовязок тяжить на нашій кооперативній і приватній торговлі. Вона повинна все оферувати покупцям наші вироби, підносити їх прикмети та заохочувати до їх закупна. Не сміє бути у нас таких купців, які чужому виробові давалиб першенство перед рідним, бо як вони слушно домагаються, щоби свої йшли купувати до своїх, то того самого можуть зовсім оправдано домагатись наші промисловці від купців.

Якщо ми всі сповнимо свій обовязок супроти рідного промислу, якщо зрозуміємо, що його підтримка лежить у нашому власному і національному інтересі, то можемо з усією певністю надіятися, що наші промисловці сповнять свій обовязок супроти народу і допоможуть у зрості його національних цінностей тепер і на будуче.

Д. Коренець.

Виховання й організація молоді в третій Німеччині.

(Від власного берлінського кореспондента).

II.

ПРОВІДНІ ДУМКИ ШКІЛЬНОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

Три роки йдуть уже в Німеччині живі змагання в справі реорганізації німецького шкільництва й вироблення загального нового шкільного закону, на який нетерпляче ждуть і батьки і вчителі. Та ці змагання все ще не закінчені й далекі від остаточного оформлення, бо провідні кола німецького уряду, особливож міністер освіти Руст, сам досвідчений педаґоґ, не спішаться на скору руку кодифікувати таку складну річ, як орґанізація школи і шкільного виховання, що потребували десятиліть, поки прибрали дотеперішні форми, а тепер малиб бути основно перемінені в кільканацяти місяцях. Це й підкреслив недавно в одній із своїх промов міністер Руст, звертаючи увагу на те, що всяка орґанізація виховання з самої природи річи тісно залежна від окремих орґанічних законів: „Шлях до нової школи, казав він, не може поступати семимилевими кроками. Часи нового виховання народу можна вповні порівняти із способами виховування дерев у лісівництві. І тут і там наслідки початкових помилок проявляються не зараз, а дуже пізно, коли вже їх справити ніяк не можна. З тим більшою обережністю й відповідальністю мусить державна влада забиратись до наладнання справи виховання. Тому теж не заводить вона теоретичних реформ і нових виховничих форм та установ, доки їх, так мовитиб, не випробує експериментально в практиці“.

Керуючись такими засадами обережности й попередніх практичних досвідів, німецький міністер освіти по черзі вводить відповідні реформи або, краще сказатиб, спроби реформ і по деякім часі справджує їхню життєздатність, пристосовуючи їх до своєї основної, ясної та одноцільної виховничої лінії. Бо така основна лінія, що ясно вказує означений напрямок, слідна в усіх розпорядках німецького міністерства освіти, що особливо в останніх часах щораз частіше появляються.

Цей напрямок зазначений вже ясно в перших „Провідних думках в справах шкільної орґанізації“ з 18-го грудня 1933-го року: „Найвищим завданням школи, читаємо там, виховати молодь для добра та вжитку нації і держави в нац.-соціялістичному дусі. Все внутрішнє й зовнішнє життя школи має стати на послуги цьому завданню... Гітлерівська молодь має доповнити цю працю, засталюючи характер, підтримуючи самодисципліну та скріплюючи тіло. Одначе і школа і гітлерівська молодь мають у своїх вимогах до молоді оглядатись на поміч батьків у справах виховання молодого покоління і звертати увагу на підтримку та плекання родинного життя“.

Як бачимо „Провідні думки“ вважають **школу, орґанізацію молоді й родину** трьома рівнорядними виховничими силами, що мусять бути однаково рішальними, природними чинниками в усіх вітаннях німецького виховання.

Першим практичним вислідом цього засадничого заложення було зорґанізування т. зв. **„шкільних громад“**, що на основі розпорядку з 24. жовтня 1934 р. мають заступити давніші „батьківські дорадчі орґанізації“ і стати керманичеві школи справжнім дорадчим орґаном у всіх шкільних і виховничих справах основнішого значіння. Ці громади мають бути практичною синтезою співпраці сімї, школи й гітлерівської молоді на практичному шкільному полі й поносити спільно відповідальність за успіхи або невдачі цілого комплексу виховничих справ на шкільному терені. Згідно з „Провідними думками“ вони складаються з батьків, учителів та окремого провідника молоді, призначеного для цього управою „Гітлерівської молоді“.

Новиною є тут, а також і в інших розпорядках влади, роля, яку нац.-соц. держава признала самій молоді. Орґанізація „Гітлерівської молоді“ для хлопців і „Союзу німецьких дівчат“ (БДМ) для дівчат стають тепер важним виховним чинником, що ще більше як школа покликаний перевиховати нове покоління в новому дусі товариської спільноти, громадянської дисципліни й лицарськости та рішучої характерности. Це зрештою не має бути тільки теоретичним покликом: навпаки, права й обовязки „Гітлерівської молоді“ зафіксовані законно й орґанізаційно і в усіх школах призначено суботу на „державний день молоді“, коли шкільна молодь, покищо у віці від 10.—14. року, вільна від шкільної науки, віддається до диспозиції проводові „Гітлерівської молоді“ (розпорядок з 7. IV. 1934).

У звязку з цим прийшли скоро також спроби звязати молодь ближче з народом і тереном будучої праці для народу, що досі велася тільки теоретично між чотирма стінами шкільних кляс. Німецька влада завважила слушно небезпечне для дальшого розвитку нації роздвоєння між міською й сільською шкільною молодю і подбала про взаємне зближення та зрівнання, що рівночасно стало основою праці в рядах „Гітлерівської молоді“. Щоб міські діти пізнали село й селянське життя та зрозуміли вагу селянства для добра держави й нації, введено у квітні 1934 р., покищо в Прусії; т. зв. **„сільський рік“** (Ляндяр) для молоді народніх шкіл і т. зв. „нац.-соц. **навчальні курси“** (Лерґенґе) для молоді вищих шкіл.

І так уже літом 1934 р. вислано 22.000 міських дітей по скінченні народньої школи (в 14-ому році) на девятимісячну науку на село, під проводом окремо вишколених учителів-провідників („Ляндярфірер“); це число підвищено вже в 1935-ому році на понад 30.000, бо успіхи цього експерименту показалися незвичайно корисні ,так що за Прусією й інші провінції перебрали ведення сільських курсів.

Іншу спробу подібного типу зачали переводити в Надрейнщині, де покликано до життя т. зв. „Нац.-соц. навчальні курси“, призначені для старшої молоді двох найвищих кляс середніх шкіл. Із тих шкіл зачали вже від 1933-го р. виправляти всю молодь на трьохтижневі курси на село, приміщуючи її в окремих шкільних домах на зразок т. зв. сільських народніх університетів. Для тих курсів вироблено окремі шкільні пляни, в яких головну увагу звертають на сільську територію і працю, кольонізаційні справи й народне господарство. І ці курси мали незвичайний успіх так, що їх восени 1935 р. заведено обовязково для цілої Німеччини.

Для переведення успішної реорґанізації шкільництва та виховання треба було подбати негайно про відповідне виховання й підготування вчительського персоналу, якого загалом було за мало. З тією метою зорґанізовано в першу чергу т. зв. **„Національно-політичні виховничі інститути“**, що мають завдання виховати добрих учителів-провідників, які надавалисяб до загального проводу й виявляли зрозуміння для нової доби та спільної праці і конечні прикмети активних провідників. Таких шкіл, ведених на зразок інтернатів, є покищо 15, але їх число має бути значно збільшене. Крім цього на місце давніших педаґоґічних шкіл (т. зв. „Педаґоґічних Академій“) покликано до життя „Високі школи для вчителів“ (Гохшулен фір Лерербільдунґ) і перенесено їх з великих міст до малих містечок та міст сільського типу, щоб кандидати на вчителів зживалися з будучим тереном своєї праці.

Щойно після переведення цих основних передумовин приступила влада до зміни плянів і типів шкіл, про що хочемо докладніше розповісти в черговій кореспонденції.

Д-р Зенон Кузеля.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійський наслідник престола Умберто правдоподібно виїде на коронацію Юрія VI. Був би це вислів приязни у звязку з англьо-італійським „джентельменським порозумінням“.

Француський премієр Блюм відпочиває тепер на Рівієрі. До Парижа вернеться щойно 12. ц. м.

Китайські війська, якими командував Чансулян, домагаються, щоб у Нанкіні утворити уряд обєднання всіх партій, з комуністичною включно.

Еспанський нац. уряд зорґанізував у всіх містах та містечках спеціяльні ради, що мають заопікуватися бездомними дітьми — жертвами громадянської війни.

У Румунії розійшлися чутки про недалеку димісію тамошнього уряду. Новим премієром став би маршал Авереску.

Німецький посол у Газі запротестував перед голяндським урядом проти зневаги прапору зі свастикою на одній голяндській школі. Комунікат голяндського бюра старається затерти враження інциденту.

Американський „візитатор“ на Волині.

(КТВ.) На Волинь прибув П. Шмідт, член генеральної управи загально-американської конгрегації сектанства, що візитує всі осередки, де поширились ріжні американські секти. Кажуть, що П. Шмідт дає субвенції поодиноким „ревним“ громадам, поширюючи в той спосіб деструктивні, чужі впливи серед темного волинського селянства.

Слід згадати, що найбільшу вину за такий невідрадний стан, який атомізує наше волинське село, поносить безперечно вища духовна влада Православної Церкви в Польщі, яка своєю політикою . . . . . в Православній Церкві створює сприятливі умовини для чужих деморалізуючих впливів серед українського населення.

Французька позичка на оборонні цілі Польщі.

ЗАСІДАННЯ СКАРБОВОІ КОМІСІІ.

В суботу відбулося засідання скарбової комісії сойму в справі урядового законопроєкту, що уповажнює міністра скарбу затягнути закордонну позичку у французьких франках на цілі оборони держави.

На засідання прийшов віцепрем. Квятковський, держ. підсекретар міністерства закорд. справ Шембек та підсекретар м-ства військових справ ґен. Глуховський.

Референт пос. Голинський зазначив, що на сплату позички треба по 4 роках 46 міл. зол. річно. Позичку будуть сплачувати 15 літ, частинно 34 літ. Кошти її обслуги є найнижчі з усіх дотеперішніх закорд. позичок і сягають пересічно 5.25 проц.

Висота французької позички 2.060 міліонів французьких франків і складається з двох частин: 810 міліонів франків готівкою і 1.250 франків як товарово-готівковий кредит.

По промові мін. Квятковського і короткій дискусії законопроект принято.

Польська преса звертає увагу, що справу позички у французькому парляменті поладнувала комісія закорд. справ, не скарбова. Зате в польському соймі передано справу скарбовій комісії тому, щоб таким чином оминути політичної дискусії на тему позички.

У вівторок 5. ц. м. сойм радитиме над законопроектом уряду.

——o——

Ділові підсумки Загального Зїзду Рідної Школи.

Бурхливі події на цьогорічнім Загальнім Зїзді Р. Ш. висунули на перше місце справу основної зміни статуту Т-ва відповідно до сучасних потреб Т-ва. Тому Заг. Зїзд доручив Головній Управі Р. Ш. покликати до життя окрему статутову комісію. Вона повинна по змозі якнайшвидше перевести зміну статуту, якщо Р. Ш. дійсно хоче заповнити велику прогалину, що повстала у звязку з відомою шкільною політикою на українських землях у Польщі. Як відомо, держава не сповнила ніодної з українських основних вимог щодо шкільництва, бо обовязує далі закон Грабського, не привернено української мови навчання в кількасот зутраквізованих . . . . . школах, хоч Найвищий Адміністраційний Трибунал признав, що їх переміна протизаконна, на Лемківщині обовязує не тільки ославлений „лемківський буквар“, але і дві дальші читанки, писані лемківсько-польським воляпіком і т. д. Ось тому на Р. Ш., як на всенародню установу, спадає відповідальність перед історією за національне виховання молоді на українських землях у Польщі.

Одначе ,щоб Р. Ш. могла сповнити своє завдання, мусить не лише далі послідовно виховувати українську молодь на засадах національної і християнської етики, але чим швидше поглибити свою організаційну діяльність, щоб придбати необхідні матеріяльні засоби. В усіх цих пекучих справах Головний Зїзд приняв низку резолюцій, які напевно будуть напрямними в діяльності кружків Р. Ш. і всіх рідношкільних виховних діячів цілого українського громадянства. Саме воно повинно допомогти Р. Ш. зорганізувати у кожній місцевості на українських землях у Польщі **діяльний** кружок Р. Ш. та обєднати поголовно усіх українських громадян у рядах членів Р. Ш. Істнування Рідної Школи слід сперти на постійних грошевих впливах, які разом із членськими вкладками, добровільними датками і пожертвами цілого громадянства булиб своєрідним національним податком. У першу чергу повинні спондаткуватися добровільно на вдержання і розбудову Р. Ш. всі українські економічно-фінансові та господарські установи і всі національні товариства й організації. Кружки та рідношкільні діячі повинні доложити всіх зусиль, щоб добути на своїй области бодай визначені Головною Управою орієнтаційні суми та заінкасовані гроші переслати своєчасно до каси Головної Управи Р. Ш. Щоб не було „мертвих“ членів, Головна Управа буде затверджувати лише тих новопринятих членів, від яких кружки Р. Ш. перешлють половину вплаченої річної членської вкладки. Далі українські радні повинні подбати, щоб громадські, волосні і повітові ради на всіх українських землях у Польщі ухвалювали у своїх буджетах відповідні суми на Р. Ш. та допильнували, щоб ці ради виконали свої постанови. Взагалі ціле українське громадянство повинно піддержати точно і совісно організаційну та грошеву акцію Р. Ш. Щоби скріпити рідношкільну акцію в краю та поширити рідношкільні ідеї, повітові рідношкільні осередки повинні повести працю у своїх повітах при помочі платних рідношкільних організаторів. Заг. Зїзд доручив теж Головній Управі внести своєчасно відклик проти відомої заборони адміністраційної влади організувати при кружках Р. Ш. доріст. Нема двох думок, що Українська Парляментарна Репрезентація поробить відповідні заходи у компетентних чинників у справі відкликання розпорядку львівського городського староства, яке наказало розвязати до 30-ох днів 878 гуртків доросту молоді.

Заг. Зїзд доручив теж рідношкільним організаціям поглибити й поширити всі виховні ділянки. З цією метою вони повинні: організувати у своїх місцевостях не тільки коротко-тревающі дитячі садки, але постійні захоронки; розбудовувати бібліотеки для дітей і молоді; наладнати опіку та поміч дітям у школі; підшукувати здібних дітей до вищих фахових шкіл та подбати про їх удержання підчас науки; освідомлювати та виховувати українську позашкільну молодь і масово поширювати „Шлях Молоді“.

Згідно з потребами нашого народу Гол. Управа повинна звернути спеціяльну увагу на оснування фахових, зокрема господарсько-рільничих та кооперативних шкіл змагаючи, до того, щоб у кожному повітовому центрі була бодай одна така школа. Окрему увагу повинні звернути на Гуцульщину і Лемківщину, які є загрожені денаціоналізаційними впливами. Промовці підкреслювали в дискусії на Заг. Зборах, що Р. Ш. повинна збільшувати ряди тамошньої української інтелігенції і ремісничого стану та дати селянській молоді рідне виховання й освіту в загальноосвітніх і фахових українських школах.

Вкінці Зїзд закликав кружки Р. Ш., наладнати дбайливу лікарську опіку над дітьми, головно у дитячих садках, бо між дітьми поширені недуги у великих розмірах. Причиною того лиха є не лише страшна нужда села, але в неменшій мірі неосвідомлення батьків і загалу про найос-

ЕММЕРІХ ГАЛЯС.

СЕРЦЕ АРТИСТКИ.

I.

Барон (у будуарі артистки): ...Я, пані, дивлюсь на вас із таким захопленням, як уперше закоханий студент. Бо я вірю, Ви та едина.

Артистка: Бароне, ви моглиб говорити про щось цікавіше. Вічно те саме „Я кохаю вас“... Це нудить мене. Я вже вам раз сказала, що ви не маєте ніяких виглядів. Зрештою ви сами мене не любите.

Барон: Як ви можете таке говорити. Чи ви сами не відчуваєте?

Артистка: Ні, мій приятелю, це не є любов. Я вірю вам, що я вам подобаюсь... Може вам навіть імпонує те, що така скромна артистка відкидає ваш маєток.

Барон: Я присягаю вам.

Артистка: ......що я вас люблю“. Навіщо ці присяги? Та вибачте: пів години вже минуло. Ви мусите відійти.

Барон: Ви виганяєте мене! Ви — без серця!

Артистка: Якто? Я дозволяю вам щодня проводити себе до хати по театрі, відвідувати мене...

Барон: Так, але по пів годині звичайно мене проганяєте.

Артистка: Пів години це довго. За той час ми моглиб перебалакати всякі справи, якби ви не марнували його на освідчини. Я чекаю що на другий раз... До побачення, бароне

Барон: Ви показуєте мені двері.

Артистка: Алеж ні, любий ґрафе, я тільки не хочу забирати вам часу. Ви маєте важні обовязки і я не хочу, щоб ви через мене...

Барон: Розумію... Вже йду... (Цілує її в руку і кланяється).

Артистка скручує електрику і відходить до другої кімнати.

II.

Барон (за хвилину вертається тими самими дверима): Ходіть ближче... тихенько, тут нема нікого.

Вломник (з ліхтаркою в руках): Отже це тут?

Барон (показує на двері праворуч): Так. Вона вернеться сюди на вечеру. Ще раз пригадаю вам, що треба зробити, щоб ви не помилились. Коли артистка перейде кімнату, щоб дістатись до спальні, ви вискочите зпоза завіси.

Вломник: Решту я вже знаю. Маю кинутись на неї, зірвати їй нашийник, де є ключик, відчинити ним шафу і взяти звідти діядем.

Барон: Тоді я ввійду і під загрозою револьвера відберу вам діядем.

Вломник: А я втечу і залишу пана барона самого з артисткою.

Барон: Решта вас не обходить. Ви маєте зробити те, що вам кажу і за це дістанете винагороду.

Вломник: Нехай пан барон вибачить мою цікавість: нащо вся ця комедія? Вчора ви віднайшли мене в цій кнайпі і запропонували мені пятьсот пенґо за мій виступ. Я розумію дискретність, бо я джентельмен, але хочу знати — яка ціль?

Барон: Це можу вам виявити. Я закоханий у цій артистці.

Вломник: А вона?

Барон: Вона в мені ні. Я все пробував і — надурно. Тепер роблю ще останню спробу.

Вломник: Розумію. Пан барон сподівається, що артистка із вдячности за рятунок діядему... Це мусить бути дорогоцінна річ.

Барон: Смішне питання! Самі бриліянти. Найбільше улюблена її дорогоцінність.

Вломник: Але як ви поясните їй, що так нараз тут зявилися?

Барон: Дуже просто. Скажу, що коли я вже йшов від неї, то побачив якусь підозрілу постать, що підкралалась сюди... Я підбіг і витягнув револьвер.

Вломник: Ага правда: револьвер. Будьте добрі, витягніть з револьвера кулю. Можна забутись...

Барон (передає револьвер вломникові, який витягає кулю): Зате я просив би і вас...

Вломник: Так, так, я вийму теж і з свого. (Передає свій револьвер баронові для перевірки).

Барон: Тепер я вже йду. Але зробіть усе зручно.

Вломник: Будьте спокійні. Я знаю свій фах (ховається за завісу).

III.

Артистка (входить підспівуючи).

Вломник (вискакує і зриває їй нашийник).

Артистка: На поміч! Чого ви хочете?!

Вломник: Зараз побачите (йде до шафи і шукає в ній).

Артистка (з розпукою): Мій діядем!

човнині підстави гігієни. У звязку з тим Зїзд одобрив корисну акцію Т-ва „Відродження“ між українським громадянством у справі поборювання найбільшого лиха: отрут алькоголю і нікотини, візвав своїх членів піддержати цю акцію та покласти великий натиск на протиалькогольне і протинікотинне виховання молоді.

Якщо рідношкільні діячі і кружки Р. Ш. виконають отсі намічені пляни розбудови і поглиблення рідношкільної організації, нова Головна Управа Р. Ш. вийде переможцем з важкого положення та сповнить своє національно-виховне завдання.

В обороні рідної землі.

СНЯТИНЩИНА

Протикольонізаційне віче в Заболотові.

Дня 29. грудня м. р. відбулося в Заболотові в салі Нар. Дому віче в земельній справі для 24 сіл заболотівської судової округи, скликане місцевим Комітетом у порозумінні з пос. І. Заваликутом. На віче прибуло понад 500 людей. Явився за віча також заступник старости як делеґат староства у Снятині. До президії віча вибрано пп. радн. Файгля, місцевого адвоката, предсідником господаря Гринька Ліщука заступником, господаря Івана Шокалюка секретарем. Реферат виголосив пос. Іван Заваликут. Опісля вивязалась жива дискусія, в якій забирало голос багато промовців. По дискусії ухвалено одноголосно відомі протикольонізаційні резолюції, хоч на салі були люди ріжних світоглядів, від крайніх правих до крайніх лівих.

По цьому рефераті виголосив пос. Заваликут другий, загально-політичний реферат. По рефераті відбулася теж дискусія, в якій забирали голос пп.: Лесь Бецик, Костів, Гриняк з Трійці, Ковальський та інші, порушуючи в ній всі найпекучіші справи нашого народнього життя. На всі запити та інтерпеляції давав відповідь пос. Заваликут.

Віче замкнув короткою промовою радн. Файгель, після чого вічевики відспівали нац. гимн.

КОСІВЩИНА.

Протестаційне віче в Шешорах.

Дня 27. грудня м. р. відбулося в Шешорах у салі місцевої читальні „Просвіти“ віче в земельній справі. Присутніх було понад 200 осіб. До президії вибрано: о. Володимира Цмоця, пароха, предсідником, господаря Федора Олексюка заступником і господаря Гриця Мельничука секретарем. Реферат виголосив пос. Іван Заваликут. По переведеній дискусії зібрані ухвалили одноголосно відомі протикольонізаційні резолюції і на закінчення відспівали нац. гимн.

—o—

ОФЕНЗИВА ЕСПАНСЬКИХ НАЦ. ВІЙСЬК РОЗВИВАЄТЬСЯ.

Як подає Авас, національні війська посунулися на 3 кільометри в напрямі Махадасунда; Завзяті бої йдуть дальше. Нац. офензиву на північ і схід від Мадриду попередила сильна артилерійська підготова.

Вломник: Так, діядем (Витягає його із шафи і подивляє). Чудовий кусник!

Барон (вбігає, засвічує світло): Руки догори! Віддайте зараз!

Вломник: Ані не думаю! Я щасливий, що нарешті найшов таку річ!

Барон (здивований): То ви не хочете мене слухати?

Вломник: Ні! Із незаряядженим револьвером не будете мені погрожувати! Я тут диктую! (спрямовує револьвер до барона). Вийдіть геть!

Барон: Але-ж ваш револьвер...?

Вломник: Цей ні, але я маю ще другий (Один револьвер кидає на стіл). Відійдіть від дверей, поки час.

Барон відступається з острахом

Вломник: А тепер, пані, я хочу вам представити цього панка. Він зробив плян нападу і сказав мені, де є діядем. Але він не сподівався, що я поверну справу в інший бік. Ми умовились, що я втечу залишивши діядем, а барон заграє собі героя. Обіцяв мені за це пятьсот пенґо. Та я волію бриліянти! До побачення, пане бароне (щезає).

IV.

Артистка: То це правда? Ви були здібні до такої підлоти?

Барон (похиляє пригноблено голову).

Артистка: Отже ви мене справді кохаєте! Я завсіди мріяла про такого чоловіка, що здібний із любови до всього. Бароне, можете мене поцілувати!

Непекл в. г.

З української преси.

Старе вино у нових міхах.

У короткій новинці ми вже повідомляли, що „Українська Нива“ перестала виходити та на її місце почало виходити „Волинське Слово“: у тій самій редакційній домівці, з тим самим числом ПКО, того самого формату і вигляду, так, що багато читачів напевне зміну наголовку просто переочило. Але річ у **змісті і видавцях.**

Про зміст говорять у 1-му числі „нового“ часопису вступні „Новорічні уваги“, втримані у дуже загальному тоні. З волинських справ кажеться там про „персональні пересунення на провідних становищах у всіх громадсько-національних установах“ та про „приступлення до політичної і культурної праці свіжих сил“. Щодо підходу до польських справ, то „Вол. Слово“ **признає правду премієрові Складковському,** що „нормалізаційна політика своє робить і хоч повільно — але постійно йде вперед...“

Однак цікавішою є чергова стаття „Підставові помилки“, присвячена полеміці з „Ділом“. Стаття займає майже всю велику сторінку. Назагал втримана вона у пристойному і поміркованому тоні. Найбільш суттєві її думки такі: Волинь признає культурний примат Львова, але відкидає засаду „табу“ галицьких культурних централь. Волинь бажає собі обміну культурних цінностей; „В. Слово“ вибирає дуже кумедний приклад, як такий обмін повинен виглядати: оглянемо, мовляв, з приємністю ваші театри, але „не бачимо перешкод, щоб було запрошено на гостинні виступи до Галичини Волинський Український Театр, найкращий з побутових театрів у Польщі“. Невже ш. автор не знає, що 1) ніодин український галицький театр не дістав статутової концесії грати на Волині, 2) всі українські культурні імпрези на Волині залежать безпосередньо від м-ства освіти (поправді — внутрішніх справ), яке застерегло собі цю прерогативу супроти кожного окремого випадку, 3) театри, це підприємства, яких ніхто нікуди не „запрошує“, тільки які самі проявляють свою ініціятивність і активність.

Дальше: автор закидає (може й не без деякої слушности) тенденційність оцінки волинських діячів, фактів і поодиноких установ. Дуже приємно, що порушені „Ділом“ волинські факти й явища автор зараховує до „часу минулого“ чи „давньо минулого“. Забуває тільки, що **наслідки** тої „минувшини“ таки тривають по нинішній день. Ще приємніше читати: „В одному лише погоджуємося з „Ділом“, що національна політика не може бути залежною від адміністраційних чинників і мусить заховувати в кожному часі і на кожному місці **українську гідність**“ (підкр. автора). Знамените признання, коби не маленьке „але“. Але чи повищу засаду стосує до себе „Волинське Слово“, памятаючи, що альфою гідности кожної національної газети є її **незалежність?!...**

Залишаємо на боці зручну софістичну діялектику на тему відсутности взагалі одного українського політичного проводу у Польщі і приймаємо арґумент про „політичні обставини сьогоднішнього дня“. Зате дозволимо собі на два спростування фактичних даних:

Закидувати нам, що стаття „Тутейшого“ („Діло“ ч. 284 з м. р.) була писана в редакції „Діла“, значить ображувати Редакцію „Діла“, якій суґерується звичай неприйнятий ні в одній поважній ґазеті у цілому світі: фальшувати й фінґувати дописи. Вибачайте, але Редакція „Діла“ не має потреби хапатися таких метод, бо має відвагу виступати з відкритим шоломом у важніших та „небезпечніших“ справах, ніж полеміка з діячами ВУО! Чи псевдонім „Тутейший“ подобається кому чи ні — це річ смаку; Редакція має право переводити коректу рукопису і завжди з нього користає, але не має права змінювати підписів у надсиланих рукописах.

Щож торкається вимоги, яку „Волинське Слово“ ставить під адресою „Діла“: розмовляти як „рівний з рівним“ — то вибачайте! Ш. редактор того орґану видно втратив орієнтацію „хто — що“. Річ не йде про протекціональність, ані про престіжеву амбіцію. Річ іде про те: **яку ролю відіграло „Діло“ в історії українського національного життя, та яку ролю — „Українська Нива“?!** Маленька ріжниця, що?!... Хто оснував і якими грішми втримується „Діло“ та „хто“ і „чим“ оснував і втримував „У. Ниву“ і сьогодні — „Волинське Слово“?! Ріжниця теж маленька...

І коли тих ріжниць не бачить теперішній редактор „Волинського Слова“, то хай не дивується, що нам, у бідному Львові, важко зрозуміти ріжниці поміж „давно-минулим“ Волині й „теперішнім“ та поміж „У. Нивою“ і „Волинським Словом“. Добре сталося, що фірма „У. Ниви“ стала й для діячів ВУО осоружною та рішили в короткій дорозі її позбутися, але сталося, що розпочинаючи видавати ґазету під новою фірмою взяли від старої найгірше, що в ній було: **матеріяльну, отже й моральну залежність.**

—o—

Анґльо-італійське порозуміння.

„Джентельменське порозуміння“, що остаточно ліквідує анґльо-італійське напруження, викликане абісинською війною, складається з британської ноти, італійської відповіди та спільної декларації обох держав.

Виміна нот з 31. грудня 1936. р. стверджує, що нема небезпеки, щоби Італія змінила статус кво в західній частині Середземного Моря, розтягаючи свою суверенність над Балеарами чи іншою частиною еспанської території.

У спільній заяві, яку підписали в Римі 2. ц. м. обі держави визнають, що між їхніми інтересами на Середземному Морі нема ніяких суперечностей, що вони уважають за необхідне забезпечити свободу перепливу через Середземне Море, що вшанують взаїмно права і що не допустять до зміни державної і територіяльної суверенности над Середземним Морем. Декларація стверджує, що анґльо-італійське порозуміння не є звернене проти ніякої іншої держави.

—o—

ЧАНСУЛІЯНА ВЖЕ ПОМИЛУВАЛИ.

Державна рада помилувала маршала Чансуліяна. Тепер ще не відомо, чи він вернеться знову на становище головнокомандуючого в Сіянфу.

Дарунок з необмеженими можливостями.

Останні дні перед Різдвом. Це все час купування святочних дарунків. Вибір дарунків для своїх найближчих справляє нам завжди велику приємність, осібно коли знаємо, що потрапимо відгадати їх самилування і побажання, ну, і коли можемо їх здійснити.

Одначе не все можемо вдоволити цих побажань. Знаємо нпр., що жінка мріє про футро за кілька тисяч золотих, синок бажає дійсного самоходу, а сестричка мріє про домик за містом. При всіх найщиріших бажаннях ми не є у спромозі заловольнити всіх цих бажань; жінка мусить вдоволитися скромною суконкою, синок накрученим самоходом із крамниці з забавками, а сестричка домиком з деревляних кружків. Поправді, то нераз і найскромніших бажань не можемо здійснити з причини злого матеріяльного стану.

А проте... Проте, коли кожний з нас з надумою купує дарунок, може якраз причинитися до сповнення найбільш укритих і найвідважніших мрій побажань своїх найближчих, хоча і здається нам це неможливе. По простому, замісць накрученого самоходу або деревляних кружків купимо льос Державної Льотерії.

Вартість такого дарунку не рівноважить, в порівнянні з іншими, його дійсна ціна; вона може перевищити сотні тисячі разів цю квоту.

Дарунок у формі льосу льотерійного, хто знає, чи не стане, місяць чи два пізніше, княжим дарунком як самохід чи підміська вілля, про який навіть не відважувались ми й подумати. Льос Державної Льотерії дає тому хто його придбає такі великі вигляди виграної, що найсміліші навіть мрії стають цілком реальні.

Тому саме льотерійний льос є тепер чимраз популярнішим дарунком на Ялинку. Кожний приймає його з усміхом, бо знає, що він несе найкращий усміх — усміх фортуни.

А який дарунок дорівнює своєю вартістю і практичністю льосові, на який впала більша виграна?

Якраз Ялинка може бути успішною нагодою, коли даруємо чи дістанемо в дарунку льотерійний льос. Така Ялинка може рішити про долю людини і його цілої рідні.

Отже не отягаймося. Памятаймо, що Фортуна любить робити несподіванки.

—o—

Семий Конґрес Обєднання.

Ню Йорк, 2?. грудня 1936.

У присутности понад сто делегатів та великого числа гостей відбувся в неділю 20. грудня 1936. в готелю Пенсилвенія у Ню Йорку, семий Конґрес Обєднання Українських Організацій в Америці.

Конґрес відкрив предсідник уступаючого уряду Обєднання, Омелян Ревюк. Конґрес уконститувався так, що його головою вибрано Михайла Рибака, заступниками голови інж. Володимира Малевича й Анну Середову, секретарями Анну Сивуляківну й Володимира Душника. До верифікаційної комісії вибрано: д-ра Семена Демидчука, Володимира Череватюка й Миколу Близнака; до пресової комісії: адв. Василя Цільника, Евгена Ляховича й Михайла Івкова; до резолюційної: д-ра Луку Мишугу, Дмитра Галичина, д-ра Володимира Галана, А. Лисенка й Теодора Свистуна; до комісії виборчої: Миколу Мурашка, Степанію Галичинову, Анастазію Вагнерову, Евстахія Кривеня й Петра Дубовецького.

Уступаючий головний уряд зложив звіт з діяльности за три роки урядування.

Омелян Ревюк як предсідник говорив про ідеольогічні й організаційні рами, в котрих роз вивав свою діяльність цей уряд.

Д-р Лука Мишуга як рекордовий секретар подав подрібні факти з політичної діяльности уряду, як протестаційних акцій, напр. проти виголоджування українців совітським урядом, проти концентраційних таборів і т. д.; з видавничої діяльности Обєднання: видання книжки в справі голоду на Україні, видання книжки „Спирит оф Юкрейн“, книжки про Тараса Шевченка та „Юкрейніен Квещен“; про збирання матеріялів для видання нових книжок. За останні три роки Обєднання займалося багато справою молодої ґенерації української іміграції. Тому воно займалося немало справою школи і спеціяльних видань для молоді. Важною ділянкою праці Обєднання була матеріяльна поміч краєві.

Дмитро Галичин як фінансовий секретар подав, що за три роки 1933—1936 Обєднання висилало на потреби краю 62.854.63 долярів, на допомогу повенянам в Америці 3.877.58 дол. Збірки зростали з року на рік: у першому році їх було 17,722.97 дол., у другому 21,108.49 дол., у третьому 29,376.69 дол. Коли збірки за останні три роки порівняти зі збірками в попередніх роках існування Обєднання, то можна побачити постійний зріст збірок. За 14 літ існування Обєднання українська іміграція жертвувала та переслала через Обєднання на ріжні добродійні цілі суму 285,136.57 дол.

Микола Данильченко, як касієр подав, що його звіт годиться в кожній подробиці й загальних обчисленнях зі звітом фінансового секретаря.

Д-р Семен Демидчук як предсідник контрольної комісії Обєднання заявив, що контрольна комісія переводила контролю з діловодства уряду Обєднання раз на рік. Цього року вона робила контролю кілька днів перед конґресом. Вона переглядала докладно всі присилки й висилки грошей і ствердила, що все ведено взірцево та що гроші висилано так, як їх справді подав уряд. Контрольна комісія звернула спеціяльну увагу на жертву на визвольну боротьбу, політичним вязням і політичні процеси та ствердила, що всі жертви висилано правильно і згідно з бажаннями жертводавців. Комісія поставила внесок признати уступаючому урядові довіря.

По дискусії над звітами урядовців конґрес признав урядові довіря. Опісля Омелян Грибівський привитав Конґрес від проводу Організації Українських Націоналістів.

В год. 2.30 пополудня заряджено одногодинну перерву на обід. По обіді д-р Семен Демидчук заявив в імені верифікаційної комісії, що на конґрес явилося дополудня 112 делеґатів, що представляли 98 орґанізацій. Делеґати прибували ще далі.

Почались реферати. Степан Шумейко говорив про співпрацю старшого покоління з молодшим. Анна Наконечна подала, яке враження зробили відвідини України під Совітами на неї, як українку, уроджену в Америці. Михайло Пізнак реферував про те, які нові вимоги ставить до політичної організації української іміграції нова політична й економічна ситуація в Америці. Степан Курляк в імені Українського Університетського Товариства говорив про потреби навчання української мови в американських школах та про потреби видавництв, що виплавають з першої потреби. П-на А. Гамкало говорила про почування молоді про мову, книжки, радіо. Омелян Ревюк подав, які видавництва потрібні в дану хвилину та які з них Обєднання може взятися видавати. Д-р Володимир Галан виголосив реферат про потребу обєднування українських організацій по місцях.

Резолюційна комісія предложила одобрені нею резолюції, з котрих одні були предложені урядом, інші ріжними референтами й учасниками Конґресу. Всі резолюції принято.

До нового уряду Обєднання ввійшли: Омелян Ревюк, предсідник, Анна Середова, заступниця, Микола Мурашко, заступник, д-р Лука Мишуга, рекордовий секретар, Дмитро Галичин, фінансовий секретар, Юліян Павчак, касієр; Михайло Пізнак, Микола Близнак і Володимир Череватюк, контрольна комісія; Микола Данильченко, Марія Баран, Евстахій Кривень, Іван Клок, Петро Драпак, Василь Цільник, Петро Дубовецький, Анастазія Вагнер, Марія Малевич, Микола Кисіль, д-р Семен Демидчук, члени. Крім цього Конґрес кооптував до уряду з молоді як членів уряду: С. Курляка, Роберта, Стефанова, Гамкало, Кузьму, С. Галичинову і Яремка.

Підчас внесків постановлено вислати привітну телеграму Олександрові Кошицеві з приводу 40-ліття його діяльности. Далі порушуємо справи радія, способи оголошування жертв по громадах та ін.

Конґрес виявив незвичайне зацікавлення всіми потребами українського народу. Кожну справу, чи то старого краю, чи іміграції, дискутовано з великим оживленням і незвичайно глибоко. На конґрес прислано велику масу привітів і з ними жертв на рідний край на загальну суму понад 700 долярів.

Конґрес скінчився в 10. год. вечором.

Американські газети в Ню Йорку помістили вістки про конґрес до нього і по ньому.

III. Зїзд голов і секретарів філій
Товариства „Сільський Господар“ у Львові.

Дня 24. XII. м. р. відбувся III. Зїзд голов і секретарів Філій Т-ва „Сільський Господар“ у Львові. На Зїзді було 81 учасників, у цьому числі делегати 46 Філій, представники центральних установ РСУК., Ц. С. і М. С.

Зїзд відкрив голова Т-ва „Сільський Господар“ М. Луцький промовою, в якій вказав на вагу завдань періодичних Зїздів представників Філій Товариства та представив присутнім осяги Товариства в цьому році, підчеркуючи праці над завершенням Хліборобського Вишколу Молоді, годівельної ділянки та справи заступництва й оборони інтересів хліборобів. До президії Зїзду покликали присутні дир. В. Нарожняка, голову Філії „С. Г.“ в Стрию, о. дек. О. Малецького, голову Філії „С. Г.“ в Перемишлі; на секретарів інж. Л. Колтунюківну й інж. М. Рогожівну.

З черги згідно з порядком нарад реферували: інж. І. Лапчук: „Осяги Товариства „С. Г.“ в 1936 р., напрямні праці Філій на будуче і прелімінування буджетів Філій“ та інж. А. Романенко: „Стан преси і видавництв „Сільського Господаря“ в 1936 р. та в звязку з тим завдання Філій на будуче“.

По рефератах розвинулась широка дискусія, в якій представники Філій і центральних установ порушували пекучі актуальні потреби хліборобів, підчеркуючи в першу чергу значіння Х. В. М. та заступництво й оборону інтересів села у всіх проявах життя і праці хліборобів.

У висліді нарад Зїзд приняв такі постанови:

1) III. Зїзд голов і секретарів Філій „С. Г.“ стверджує, що для добра і членів і Т-ва „С. Г.“ є конечним повести рівнорядно і в тій самій мірі так само організаційну, як і фахову працю по Філіях і кружках „Сільського Господаря“;

2) для виконання своїх завдань Ради Філій доложать всіх зусиль, щоб а) всі Філії і кружки впровадили залегді і на будуче постійно вплачували правильно членські вкладки до Т-ва „С. Г.“, як основу самостійности нашої хліборобської праці; б) всі Філії і кружки обовязково передплачували щонайменше по 1 прим. часопису „Сільський Господар“, „Хліборобська Молодь“, „Український Пасічник“ і календар „С. Г.“; в) для поглиблення с.-г. освіти всі Філії і кружки збільшили акцію поширення с.-г. видавництв Товариства;

3) централя, Філії і кружки „С. Г.“ вповні свідомі ваги співпраці „С. Г.“ з українською кооперацією всіх її видів та з іншими установами, в яких заінтересовані члени-хлібороби і на будуче якнайтісніше будуть з ними співпрацювати для двигнення добробуту своїх членів;

4) Зїзд стверджує, що заступництво й оборона інтересів хліборобів є пекучою потребою організації і тому „Сільський Господар“ разом зі своєю підбудовою доложить усіх зусиль, щоб мати своїх представників у всіх органах опікодавчих і рішальних, де заінтересовані наші члени-хлібороби; в першу чергу допильнує „С. Г.“ справ реформи ґрунтових податків, оборони рідної землі при парцеляції, охорони праці селян-робітників та обійме опіку над домашнім і хатнім промислом і народнім мистецтвом, як варстатами праці для безробітних, безземельних і малоземельних хліборобів;

5) Зїзд стверджує, що є за мало урядовців-українців у Львівській Хліборобській Палаті та в інших самоврядних установах у краю, тому домагається принятя більшого числа українців на становища урядовців і в Хліборобській Палаті і інших самоврядних установах;

6) Зїзд голов і секретарів стверджує, що агрономічну роботу „С. Г.“ піддержує матеріяльно в головній мірі наша хліборобська кооперація, але з огляду на те, що та робота значно поширилась, а вимоги села щодо агрономічної праці дуже зросли, Зїзд звертається до всіх Союзів Кооператив, Районових Молочарень та інших економічних установ, щоби ще в більшій мірі матеріяльно піддержали агрономічну роботу „С. Г.“, а централя „С. Г.“ отсю резолюцію предложила до відома Р.С.У.К. як централі нашої кооперації до піддержання.

Зїзд замкнув голова М. Луцький в год. 17., подякувавши присутнім за численну участь та цінні уваги, такі важні для праці Т-ва.

Цей зїзд голов і секретарів Філій „Сільського Господаря“, що виказав і в дискусії, і в резолюціях дуже показний зріст зацікавлення „Сільським Господарем“ у краю, був черговим етапом скріплення нашої начально господарської організації, що працює над двигненням нашого села

——o——

ЕСПАНСЬКІ ЧЕРВОНІ СУДНА ЗНОВУ ПРИТРИМАЛИ НІМЕЦЬКИЙ ПАРОПЛАВ

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що 2 есп. червоні рибацькі судна затримали німецький пароплав „Плюто“ та забрали його до Більбао.

Найбільш побажана ялинка.

Що бажав би я дістати на Ялинку?

Неодин і неодна вже тепер ставить собі такі запити, знаючи згори, що від свояків, приятелів чи знайомих дістане щось у дарунку напередодні одного з найвеличавіщих і наймиліших свят.

Неодна особа журиться також тим, щоб це вибрати на дарунок, чим можна би втішити обдарованого так, щоб — згідно з його смаком — вдоволити його.

Одначе вибір є справді трудний і нелегкий. Так багато всього гарного, практичного, милого і естетичного кидається нам в очі і розбуджує наші побажання, коли оглядаємо крамничні виставки у передсвяточній тижні!

„І те гарне, і це притягає, і те хотів би я дістати, а не рало дарував би! Так, це є саме те, про що я думав, одначе дещо дороге, не на мою кишеню“

Такі і подібні думки одні за другими ганяють в голові людини, коли мусить рішитися на вибір святочного дарунку.

Одначе сяк чи так, а треба щось купити, що вибрати нарешті. Все, що дамо, приймуть із радісним усміхом, бо і не лишає інакше в днях, коли відходять на плян другий повні журби, клопотів, коли відкладаємо їх разом із звичайними денними заняттями на сірі посвяточні дні, які і так прийдуть. Чи прийдуть? Для багатьох із нас прийдуть напевно

Одначе... могли би і не прийти, могли би відійти раз на все із матеріяльними клопотами, якби Фортуна наділила нас виграю, колиб — що все можливе — принесла для нас мільон.

Чи можливе це? Замісць турбуватися, що купити на Ялинку, щоб кожного вдоволити, замісць тратити багато часу на шукання по крамницях і вибирання дарунків, можемо зробити те, що найпростіше і найлекше: купити льос до IV-ої кляси Державної Льотерії.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Діямантовий стріл.

БОЖЕВІЛЬНИЙ ЗАКЛАД ДВОХ АМЕРИКАСЬКИХ МІЛІОНЕРІВ.

Цілий Ню Йорк не говорить тепер більше про ніщо, як про несподіваний спадок безробітного столяра Йосифа Русціка. Якийсь невідомий добродій залишив бідоласі 10.000 долярів. Щойно одному американському репортерові вдалося прослідити цілу справу і вияснити таємниче походження грошей

НЕСПОДІВАНЕ МАЙНО.

— Десять тисяч долярів? — Йосиф Русціка мусів схопитися стола, щоб не впасти, бо з превеликої радости затряслися під ним ноги.

— Чи ви певні, що ці гроші справді для мене призначені? — запитав ще раз Русціка.

— Кілько разів мусітиму ще вам повторювати містер Русціка, що саме ви є правним власником цих 10 тисяч долярів? — сказав із очевидною нетерпличкою елегантно одягнений представник найбільшого нюйорського банку. — Ці гроші зложили для вас ще перед десяти роками. Одначе під умовиною, щоб вам не швидше виплатити це майно, як сьогоднішнього дня. Це все, що можу вам сказати. Більше нічого не знаю. Гуд бай!

Безробітний столяр, якому так ненадійно у крайній нужді, в незавидних життєвих умовинах спало таке майно майже з неба, не міг собі ради дати з цією тайною. Не мав спокою, ні в день, ні в ночі. Хто був цей таємничий добродій? Чим кермувався, коли призначував таке майно бідному столяреві? Чому аж по 10 роках казав ці гроші виплатити? На ці питання не вмів він знайти ніякої відповіди. Вкінці прийшло йому на думку звернутися до нюйорських репортерів, які вміють про все довідатись, та все прослідити. І справді одному репортерові вдалося прослідити та вияснити цілу таємничу справу.

ДВА ПУСТОГОНИ, ЯКІ ГОНИЛИСЬ ЗА СЕНЗАЦІЯМИ.

Перед десятьома роками приходили до Мангатан клюбу в Ню Йорку два молоді пустогони, сини нюйорських міліонерів. Обох, Генрі Гольмса і Джона Дріберга зачислювали до „золотої молоді" Америки. Вони не мали іншої життєвої мети, як пропутувати чимшвидше міліони своїх родичів. Ніодин із них не мав нагоди ні охоти познайомитись ближче із трудами буденної праці. Ціле їх життя виповнювали забави по ріжних кнайпах, піятика, та дурні, безглузді заклади. Хоч оба мали не багато більше, як двацять літ, життя вже їм знудилось. Їх нерви вимагали щораз нових вражінь. Одного дня стрінулись вони в клюбі і зговорились про свою нудьгу.

— Світ для нас справді нецікавий — сказав Гольмс. — Що він ще може нам дати? Танки? Забави? Флірт? Спорт? Джонні, старий хлопче, як думаєш, що сталось би, як би ми покінчили зі своїм скучним і нецікавим життям.

Джон Дріберг зовсім не здивувався. Навпаки втішився пропозицією свого товариша.

— Знаєш, знаменита пропозиція! Я одушевлений — заявив він, поклавши ноги на стіл. — Спишім відповідну умову.

— Тепер ти піддав добру думку! — відповів Генрі. Заложімся, хто з нас у найоригінальніший спосіб покине цей світ. Ходім до другої кімнати і там спишемо відповідну умову.

НЕЗНАЙОМИЙ З ТЕЛЕФОНІЧНОЇ КНИЖКИ.

Молоді міліонери покликали кількох товаришів на свідків. Оба зложили по 5.000 долярів і умовились в одній тижні покінчити самогубством. Переможцем стане той, хто винайде найоригінальніший спосіб смерти. Але кому в такім випадку признати після смерти виграну? Генрі найшов вихід із клопітливої ситуації. Відчинив велику телефонічну книгу, перебіг одну сторінку очима і тицьнув олівцем на одно прізвище. Було це прізвище столяра Йосифа Русціка.

— Згода, — відповів Джон. — Отже він дістане 10.000 долярів.

Ціле товариство розійшлося зі сміхом. Товариші обох гонивітрів забули вже по кількох годинах про безглуздий заклад. Навіть одної хвилини не думали вони, що оба приятелі поважно беруть цілу справу. По трьох днях довідались вони, що Джона Дріберга стрінула жахлива подія. Пізно в ночі виїхав він на своїм спортовім літаку, перелетів кілька разів над світляним морем Ню Йорку і... раптом літак станув у вогні і як горіючий смолоскип полетів стрімголов у долину. На щастя на вулиці не було під цю пору майже нікого, так, що очайдушний самовбивник спадаючи з літаком на вулицю не потягнув нікого за собою на той світ. Дріберг наситив свій одяг бензиною — так написав він у прощальнім листі і підпалив себе. Це було справжнє божевілля.

ІНТЕРВЕНЦІЯ СВІДКІВ.

Багаті родичі самовбивника ужили всіх своїх впливів, щоб цілу справу затерти, і всі загально думали, що молодому міліонерові трапився нещасливий випадок. Приятелі з Мангатан клюбу також не мали ніякого інтересу чванитись цілою справою. Навпаки, вони почали Генрі Гольмса переконувати про недоцільність і безглуздя такого самовбивства. Молодий міліонер мовчки вислухав їх і не сказав, ні сяк, ні так. Два дні пізніше застрілився він оригінальною кулею. Генрі купив собі старинну пістолю, набив її найкращим діямантом, який повелось йому купити. За камінь заплатив він 100.000 долярів.

У найбільшій тайні зійшлось відтак жюрі приятелів із Мангатан клюбу і вирішило, що заклад виграв Генрі Гольмс. Гроші зложили в банку з умовиною виплатити їх аж по 10 роках столяреві Русцікові. В той спосіб виконали останню волю обох міліонерів, які хотіли, щоб бодай по 10 роках ще світ про них говорив.

——о——

Найбагатша жінка Англії.

Перед кількома днями вмерла серед своєї рідні найбагатша жінка Англії леді Гавстон. Вона була три рази замужна. Перше подружжя покінчилось розводом після 12 літ примірного життя. Другий її муж, льорд Байрон, один із нащадків поета, помер у 1917 р. Третій її муж, ліверпульський корабельний король Роберт Гавстон приніс їй величезне майно, якого він сам не вмів точно означити. Він умер у 1926 р. Леді Гавстон не покористувалась законом, який звільнював її від обовязку платити відсотки від спадку і вислала льордові Черчілю, канцлерові Вінстону чек на півтора міліона фунтів стерлінгів.

Щедрість її була невичерпана. На поклик князя Валії вислала вона в 1928 р. безробітним гірникам Валії 20.000 фунтів, 3.000 фунтів асигнувала вона на чашу Шнайдра. Зорганізувала вона своїм коштом експедицію на Мавнт Еверест та зложила Невілю Чемберленові 200.000 фунтів на зорганізування пасивної оборони Льондону. Від цієї останньої пожертви канцлер відмовився, тому що закон не дозволяє йому приймати грошей на означену мету.

АДВОКАТСЬКІ ПРИХОДИ

Один відомий париський адвокат виказав у звідомленні для скарбового уряду прихід 36.000 франків. Скарбового контрольора здивували ці цифри, бо загально відомий адвокат мусів мати рішуче більші доходи. Перевів він на свою руку слідство і переконався, що тільки один великий париський банк виплатив адвокатові 200.000 франків гонорару за правні поради. Контрольор пішов до адвоката і, щоб виявити найбільшу чемність і тактовність, сказав, що до декларації закралась маленька помилка, а саме, що замісць 360.000 франків, він написав тільки 36.000, значить, одно зеро менше.

— Ні, — відповів адвокат, — нема ніякої помилки, я справді заробив 36.000 франків.

— А куди поділись ті 200.000 франків, що їх вам виплатив банк? — запитав контрольор.

— А... 200.000 франків — без ніякого збентеження відповів адвокат, — я роздав убогим...

СТРІЛЯНИНА В СУДІ

В американськім суді присяжних розігралась недавно трагедія, яка викликала схвилювання в цілих Злучених Державах. Судили якогось Джона Шеферда. Минулого року застрілив він свого 17-літнього приятеля Віклина. На салі сиділа мама вбитого місс Майоля Віклін і її муж. Засідання суду почалось у спокійній атмосфері. Пані Віклін сиділа спустивши голову, немов не чула акту обвинувачування. Коли предсідник почав допитувати підсудного, вона встала, вийняла з торбини револьвер і почала стріляти до вбивника. Прокуратор і один з адвокатів, які намагались розброїти непритомну жінку, ранені. Шеферд був при тім також важко ранений. Вистрілявши всі набої місіс Віклін сіла без сил на своїм місці та холоднокровно заявила:

— Я хотіла тільки одного: особисто вчинити самосуд.

Просто зі суду відвезли її до вязниці. Та вона своє зробила: вбивник її сина по кількадесяти хвилинах сконав.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуневського, Львів, пл. Капітульна 3. 1., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Якщо** вже радіоприймач, то тільки фірми „Екравокс", Львів, Академічна 28. 4—20

— **Співаки-аматори!** Купуйте нові твори нашого стрілецького композитора М. Гайворонського. Це пісні гуцульські, лемківські, поліські, стрілецькі; на мішаний, однородний хор та сольоспіви. Всі композиції в нас незнані дотепер. Відомий наш музикольоґ, д-р Б. Кудрик пише про них („Діло"), що „справді нову землю, новий світ показав нам наш композитор". Про поліську пісню пише Б. К. як про „справжню перлину". Про одну з пісень каже, що вона „така хрустально-прозора", якби якийсь уривок з Гендля... „Прегарно оброблена — пише — на мішаний хор ось така бадьора маршова пісенька „Коло млина ясенина", а знову цікава, а дослівно в нас зовсім незнана, дарма, що також стрілецька, є пісня „Вилітали орли". Продає книгарня „Рідної Школи", Львів, Сикстуська 20. Ноти дешеві, бо композитор подарував їх Рідній Школі. Кожний хор повинен мати ці всі випуски у своїй бібліотеці, тим більше, що весь дохід на „Рідну Школу". 37

— **Виділ Т-ва „Львівський Боян"** складає прилюдну подяку Хв. Дирекціям Центросоюзу, Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Маслосоюзу, Народньої Торговлі та Карпатії за щедрі жертви на фонд підмоги для молодих елевів сольоспіву. 34

— **На Звич. Заг. Зборах Укр. Акад. Т-ва „Січ" у Відні,** які відбулися дня 8. XI. 1936. вибрано Виділ в такому складі: голова Юрій Лопатинський, студ. мед., заст. голови Ярослав Явний, студ. В.Т.Ш., секретар Северин Модрицький, студ. В.Т.Ш., скарбник Карпо Микитчик, студ. В.Т.Ш., бібліотекар Омелян Грос, студ. філь., прес. референт Андрій Гнатишин, студ. музики, архівар Марія Бріль, студ. музики, домівкар Маркіян Припхан, студ. мед., заступники: Богдан Ґавдуник, студ. вет. мед., Ярослав Бойдуник, студ. техніки, Богдан Вільчинський, студ. вет. мед. — Всі посилки просимо слати на адресу: У. А. Т. „Січ", Відень І., Банкґассе 1/54.

— **Наше Різдво в Радіо.** З нагоди цьогорічних Різдвяних Свят львівське радіо передає на Свят. Вечір 6. ц. м. в год. 19.35—20.05 народне слуховище по українськи під загл. **„Колядники під вікном"** у виконанні хору та солістів, а першого дня Різдва, 7. ц. м., в год. 10—11.57 **богослуження з Волоської церкви у Львові,** яке відправить єп. Іван у сослуженні о. крил. Лужницького, о. крил. Дзеровича, о. крил. Д. Лопатинського, о. С. Дурбака та о. сов. Горчинського. Підчас богослуження **виголосить проповідь Митрополит Андрій.** Співатиме хор під орудою проф. Прокоповича.

— **Марія Сокіл в опері і радіо.** На запрошення дирекції оперового стаджіоне у Львові виступить у січні двічі Марія Сокіл, а саме: 8-го (другий день Різдвяних Свят) в опері „Казки Гофмана" (в партії Джіулієтти), яку трансмітуватимуть у радіо на цілу Польщу, і 13-го в „Піковій Дамі" (Ліза). В цьому самому дні (13-го) Марія Сокіл виступить в окремому концерті — також трансмітованому на всі польські стації — у радіо (год. 17.15—17.50). У згаданому оперовому стаджіоне виступлять крім того з наших артистів: **п. Михайло Голинський** (15-го в „Аїді") і **п. Евгенія Зарицька,** яка дебютуватиме в „Піковій Дамі" (13-го) в партії Поліни.

— **Нові українські часописи.** Українське гігієнічне Т-во у Львові і Протиалькогольне Т-во „Відродження" почали видавати місячник здоровної освіти п. з. „Народне Здоровля", ілюстрований гігієнічний журнал. Як зазначує редакція, завданням часопису буде навчати гігієнічного способу життя, особливо дітей. Будуть у ньому заступлені такі питання: загальна гігієна, заразливі і соціяльні хороби, евгеніка, протиалькогольна і протинікотинна боротьба, гігієнічні поради і т. п. — Появилося теж перше число **„Само-Освітника",** місячного часопису масової освіти, заходом видавництва „Дешевої Книжки". Редаґує колеґія під проводом Романа Паладійчука. — Маємо теж новий ілюстрований журнал для української дітвори **„Малі Друзі",** що почав виходити коштом видавництва „Українська Дітвора" у Львові. Образки й обгортка арт. маляря Р. Чорнія.

— **Проєкт української радіо-надавальні в Польщі.** У варшавських польських літературних колах виринув проєкт створити при Польському Радіо окрему українську радіонадавальню в Галичині. Радіостація мала би бути реґіональною роззвучнею, якої авдиції, призначені для українських і заінтересованих українською культурою польських радіо-слухачів обіймалиб українську музику й літературу, а також малиб на меті заінтересувати український загал відчитами в українській мові про польську культуру. Як нас інформують, цей, будь-що-будь оригінальний проєкт має бути переданий до розгляду дирекції польського Радія.

К. В.

— **Проти поширення Коломиї на села.** В Коломиї появилися 1. ц. м. сотні селян і селянок з доокoличних сіл Вербіжа, Сопова, Оскресінець і Кійданча. На грудях вони несли великі картки з написами: „Не хочемо лучитися з Коломиєю". Як відомо, це місто хоче прилучити до себе доокoличні села, щоби побільшити свої доходи і ратуватись перед банкроцтвом. Інтересовані селяни з тим не годяться, бо ці злуки не будуть мати ніякої користи тільки більші податки.

— **Нинішня вдячність.** 31. грудня м. р. в ночі невислідженi злодії, вибивши в мурі два отвори, дістались до шпихліра о. М. Верґуна, пароха Нараєва, і винесли кілька сотнарів збіжа. За кілька останніх літ є це 7-ий більший влом, не числячи дрібних крадіжей. На жаль, підозріння падуть все на парохіян, які знаходять у пароха незлий заробіток. О. М. В. є головою читальні „Просвіти", працює в парохії, хрестить, вінчає і хоронить бідних безплатно, тож це правдивий сором для Нараєва, що так віддячуються свому парохові.

— **Молоді дівчата грабіжницями.** На дорозі між Креховичами і Опришівцями під Станиславовом 15-літня Стефанія Щербіцька та її ровесниця Казимира Налепа напали на Марію Олексин і зрабували їй із шиї коралі вартости 3 зол. На пасниці хотіли забрати їй ще запаску і кобілку, одначе залишили дальший грабунок, почувши гуркіт якоїсь фіри. Справою занялася поліція й арештувала обі дівчата.

— **Львівська хроніка.** В реальности при вул. Кривій 12. дійшло до бійки, у якій ранено Моріца й Ізака Шмідів. — Кімнатний маляр Іван Длужнік (вул. Куркова 29.) вкрав біжутерію своїй кревнячці, зате помандрував до арешту. — Невідомі типи напали вночі на вул. Коперника на Норберта Шпіґеля і побили його. — Вартоломей Гайдель погрожував, що вимордує свою рідню, опісля сам пробував повіситися. Щоби перешкодити йому в тих намірах, його замкнули до поліційного арешту.

— **„Хрещене" молоко і масло з домішкою** маргарини найшло міське заведення досліджування харчів на львівському харчевому ринку. За грудень 1936. р. воно перевело 1.245 аналіз, що дозволили йому викрити 62 надужиття, які відіслано до суду. Крім молока фальшовано сметану і бриндзю; у кошерній ковбасі найшли при аналізі муку, у шоколяді — какаову лупину, у мармеляді — бульбяний сироп і штучну краску, у хлібі — болото. Мід був у кількох випадках розводнений, вино — фальшоване, лімонада — брудна.

— **Краєва хроніка.** Поліцай з Курович (Перемишлянщина) стрілив до двох людей, яких стрінув на шляху Львів—Красне і які кинулися втікати. Один з них, злодій, Данило Сікора згинув на місци. — За надужиття в дороговій управі в Надвірній арештовано урядовців Ковічука, Куляна і Михайловського. — У Ланцуті засудили на півтора року вязниці ошуканця Константина

ОМЕЛЯН ТЕРЛЕЦЬКИЙ. 2

Історія українського війська.

(Докінчення).

Третя частина цілого твору (250 сторінок) має заголовок: „Збройні сили сучасної доби". Тоді, як автор у перших двох міг відчувати нераз недостачу джерельного матеріялу, то тут справа інакша. Джерельного матеріялу є багато, тількиж він неупорядкований і неопрацьований в монографіях. Через те дати синтетичну працю, яка відповідає характерові твору, було дуже тяжко й тому автори третьої частини мусіли боротися з ріжними труднощами. Але признати треба, що ці труднощі вони здебільша поборoли і дали цінну працю нашому громадянству.

Праця ділиться на пять розділів. Перший з них представляє участь У. С. С. у боях австрійської армії. Бій на Маківці, під Семиківцями та під Лисонею, де найбільші подвиги У. С. С. Тут представлено теж орґанізацію У. С. С.

Другий розділ „Часи Центральної Ради", цікавий тим, що представляє, як серед революційної метушні творилася українська армія, яка врешті станула до боротьби з большевиками.

Третій розділ це доба Гетьманату. Тут представлено способи орґанізування української армії і є мова теж про фльоту. Зокрема обговорена участь У. С. С. у воєнних подіях на Наддніпрянщині по Берестейськім мирі, за Центральної Ради, опісля за Гетьманату і врешті їх участь у повстанні проти гетьмана.

У четвертому розділі мова про галицьку армію. З усіх розділів він представляється найкраще може тому, що автори могли використати праці Кузьми, Кучабського та Крезуба. Тут мова насамперед про ґенезу листопадового зриву, приготування до наступу і переворот у Львові та на провінції, опісля представлено українсько-польську війну в Галичині з ріжними її фазами. З цього видко, що характер цієї війни під стратегічним оглядом був відмінний від того, як це було на Великій Україні, хоча і в Галичині автор бачить почасти партизантську війну. Дуже високо ставляє автор Чортківську офензиву і вважає її „під кожним оглядом блискучим чином української зброї".

В останнім, V-ім розділі під заголовком: „Обєднані українські армії, представлено блискучий похід обох армій на Київ, далі відворот з Києва і дальші бої з большевиками і денікінцями, врешті катастрофу обох армій".

Звертають увагу читача деякі критичні замітки, пороблені авторами цієї третьої частини. І так важна є замітка щодо причини остаточної катастрофи обох українських армій. Першу причину бачить автор у тому, що зєдинені армії пішли в 1919. році на Київ, замісць поступнево здобувати край і орґанізувати запілля, або замісць іти на Одесу, відки можна було шукати звязку зі закордоном.

Друга причина така, що уряд У. Н. Р. не дбав якслід про армію. Автор покликується на такий вискaз ґен. Капустянського: „До армії цей уряд ставився невиразно. Вона в короткозорій уяві наших політичних діячів була чинником другого порядку". Тай взагалі до політичного проводу, і на Наддніпрянщині і в Галичині ставляються автори зовсім неґативно, стверджуючи, що політичний провід не станув на [illegible] свого завдання.

На тому можна покінчити огляд третьої частини „Історії українського війська". Не зважаючи на те, що вона опрацьована кількома авторами, вона зберігає в собі одноцільність. Такі винятки, як те, що один автор стоїть на демократичному становищі, рахується з настроями маси і тому він рішучий противник Гетьманату та його уряду, а інший автор, противник демократії, в таких тяжких хвилинах із вдоволенням приймає заведення диктатури в Галичині, такі винятки можуть не входити в рахубу. Ця третя частина цілого твору є таксамо цінна, як дві попередні. А якщо є деякі маленькі недотягнення в самій синтезі цих збройних боїв, особливо щодо Великої України, (злегковажено напр. т. зв. зимовий похід, 1920. р.) і читачеві не так дуже виразною представляється часом картина цих боїв, то причина цього лежить не так в авторах, як радше в незвичайній хаотичности боїв у Великій Україні. Може бути, що неґативна критика політичного проводу У. Н. Р. і галицького уряду буде видаватись надто сувора, але треба зважити, що цю критику дали військові люди, призвичаєні до дисципліни й до здисциплінованого способу думання і ділання. Може бути, що історія поставиться до цього лагідніше, передовсім тому, що вона викаже причини, чому не можна було мати відповідного політичного проводу. На всякий випадок мусимо згодитися з поглядом, висказаним у книжці, що українська армія нової доби сповнила своє завдання якнайліпше й тому її треба високо поставити, далеко вище, як політичний провід. Ця третя частина має таксамо багато ілюстрацій, світлин та ситуаційних карт, що попередні. Врешті треба сказати, що мова і в цій третій частині прекрасна. Завдяки тому твір читається приємно й легко. Тут належиться щира подяка проф. д-рові Василеві Сімовичеві за справлення мови в цілому творі. Подяка належиться теж видавцеві п. Іванові Тикторові, завдяки якому появилася оця цінна книга.

Морського, що неправно збирав замовлення на видання Святого Письма.

— **Присуд на комуніста**. Окружний суд у Луцьку розглядав справу Антона Висоцького із Гороходина, луцького повіту. Йому закинули, що належав до КПЗУ і був звязковим між поодинокими комуністичними гуртками, яким передавав прикази від вищих органів комуністичної партії. Висоцького засудили на 5 літ вязниці.

— **За приналежність до КПЗУ**. В окружному суді в Замості розпочався процес проти 24 членів КПЗУ. Всім закидують комуністичну діяльність на терені грубешівського повіту. Обвинувачених боронить 5 адвокатів. Ніодин не признається до вини.

— **Сфінгований напад**. Перед кількома днями повідомлено львівську поліцію про грабунковий напад коло Куликова на двох львівських різників, Куриновського і Колодія, що їхали на закупно худоби. Замасковані бандити напали на них зі зброєю в руках і, мовляв, відобрали їм 350 зол. Поліційні доходження ствердили, що все те неправда та що оба різники пропили ті гроші в часі латинських свят. Їх арештовано.

— **Ще одна жертва ялинки**. В Малиці пов. Мелец 4-літній син господаря Лахута в неприсутности старших осіб хотів засвітити ялинку. Коли зблизився необережно до свічки запалився на нім одяг. По якімсь часі прийшли до хати родичі і застали тільки звугленого трупа дитини.

— **Вінчання голяндської королівни.** В дні 7. ц. м. відбудеться в Газі вінчання голяндської наслідниці престолу, княжни Юліяни з німецьким принцом Бернагардом Ліппе-Бістерфельд. З цього приводу до Гаґи приїхало вже тепер багато представників заграничних дворів, урядів і найзнаменитших родин. Одночасно напливають весільні дарунки, що представляють величезну вартість і будуть виставлені на публичний вид. Є між ними велика збірка найрідших дороцінних камінів, яку прислали голяндські заморські кольонії. Привезли свої дари також явайські султани, що приїхали особисто до Гаґи. Королева Вільгельміна дала своїй доньці у шлюбному дарунку гарну палату у Свестійк, де замешкає молода пара. Голяндські годівельники квітів засадили в городі цієї палати тисячі туліпанів, що будуть у повному розквіті, коли молода пара вернеться до своєї домівки з пошлюбної подорожі. Одночасно напливають дарунки від всього голяндського населення, серед якого княжна Юліяна користується великою симпатією. Не називають її інакше тільки „доброю княжною“, за її незвичайні товариські прикмети та демократичні погляди. Слід зазначити, що княжна виховувалася в раціональному дусі, вживає всяких спортів і показується без ніякої особливої опіки на всенародних ігрищах. Студіювала на університеті в Лейдені, належала до академічних товариств і брала участь у традиційних студентських забавах. Її улюбленим предметом була література, яку студіювала дуже поважно, так що здобула навіть ступінь доктора літератури. Особисто є дуже гарна і сильно збудована. До вінчання піде в супроводі 12 дівиць, 10 з аристократичних родів і 2 з міщанських родин. Цікаве, що в дні 7. січня ц. р. в Голяндії буде тільки два вінчання: одно княжни Юліяни, а друге бідної селянської дівчини, яка, хоч низького походження, була сердечною приятелькою майбутньої голяндської королевої. Обі вродилися того самого дня і в тій самій годині, обі називаються однаково і що найважніше — обі студіювали разом на університеті. Всі інші вінчання того дня відкликано в цілому краю.

— **Смерть перевертня.** В Ню Йорку помер 8. грудня м. р. наглою смертю д-р Кирило Білик, що свого часу брав участь в українськім політичнім житті. Він походив із Волині. Вчився спершу в кремянецькій духовній семинарії, а в 1905. р. виїхав до Америки. Тут був спершу псаломщиком, а потім працював у фабриці, далі став учити в шікаґівськім університеті медицини. Тут він навязав звязки з місцевою українською кольонією й став грати серед українців політичну ролю. Був навіть урядовцем Федерації Українців, а потім був висланий Українським Народнім Комітетом на мирову конференцію до Парижа. Тут зблизився до групи Степана Моркотуна, що на чолі самозванчого „Українського Комітету“ виступав проти українських самостійницьких змагань. Від тоді д-р Білик уже відійшов від українського національного життя та почав брати щораз живішу участь у московськім житті. При останніх виборах був головою московської дивізії демократичної партії.

— **В честь поляглих.** Славний дзвін у Роверето, який дзвонив щодень в честь поляглих у світовій війні заступлять новим, що важитиме 150 квінталів. Зложиться на нього бронз старих гармат, які доставлять всі народи. Дзвін у Роверето вшановує память усіх армій, що брали участь у світовій війні.

— **Кріза в адвокатурі**. Згідно з мадярським законом з днем 1. січня ц. р. 30 будапештенських адвокатів счеркнено з адвокатської листи з причини залеглостей з членськими вкладками. Керуючись фаховою солідарністю, заможніші адвокати поплатили довги за своїх 27 товаришів і виратували їх із поганої ситуації. 30 адвокатів мусіло від нового року припинити свою довголітну практику і зложити свої дипльоми.

— **Де роблять ще гучні весілля?** В Самоборі в Югославії відбулася весільна забава для 500 гостей. Мали знаменитий апетит, бо зїли 10 тисяч фунтів волового мяса, 8 тисяч ф. вепровини, 200 тучених індиків, 200 ф. риб і 1000 ф. хліба. При тім усім випили 3 тисячі літрів вина і тисячу літрів сливовиці.

— **Засеквестрували маєток православного митрополита.** В Кишиневі поліція наложила секвестр на приватний маєток православного митрополита в Бесарабії Ґурія, якого припинено в діяльности. Секвестр має забезпечити претенсії румунської церкви за зловживання, яких допустився митрополит у висоті 11 міліонів леїв.

— **На Каспійському морі** панував в останніх днях грудня сильний гураґан. Температура значно обнизилась і коло острова Чечан 300 рибацьких човнів знайшлося в дуже критичному положенні. З допомогою вирушило кілька пароплавів і ледолом. Літаки устійнили місце, де рибацькі човни застрягли в ледах, і доставляють їм поживу.

— **Летунські катастрофи.** В часі лету з Вірджінії до Алябами розбився військовий літак з трьома офіцирами, які погибли на місці. — У віддалі 40 миль від Бірмінґену знайшли розбитий і спалений літак разом із залогою. Інший військовий бомбовий літак спалахнув вогнем, виспартувавши з летовища на Льонґ Айленд. Пільот уратувався, скочивши з легкопадом. Літак упав на дім, при чому згоріло троє дітей.— На рівнині Льомазо в Італії розбився британський літак, зачепившись об дерево. Згинув пільот і власник літака барон Дерлянґер, англієць, що летів з лещатами на спортову прогульку.

— **Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові,** вул. Чарнецького 24, мав у місяці груднї 1936 р. 109 катальогових чисел приросту до ч. 27.100 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольоґія 77 і дві збірки черепа, історичні памятки 19, етноґрафія 178 (головно вишивки), олійний портрет 1, малюнків 3, рисунків 183, дереворитів 24 (альбом церков), екслібриси 4, репродукцій більших 102, вилівки 4, альбом репродукцій 1, фотографій 71, монет 22, банкнотів 13, фотоклішів 18, цинкові кліші 2. Жертводавцями були пп.: Близнюк М., Босий Я., інж. Винар О., інж. Вінцковський Я., Вислоцький І., учит. Войчак Л., Гуцалюк М., д-р Гриневич В., упр. Герчанівський Д., Дідик Я., інж. Жежіха Й., проф. Кіт М., Кіт Н., о. Коровець М. ЧСВВ, Кочубеєва Н. (Франція), д-р Луцький А., Марковський М., рев. Мельничук М., Олеськевич М., інж. Озаркевич І., о. Пришляк В., дир. Прудивус І., Пясецька Н., Рудик С., Сітницька У., д-р Федів І., м-р Шемлей О. — Управа Музею складає всім щиру подяку, як теж п. М. Галібеєві, що поставив безплатно піч у музею із старих сокальських музейних кафлів та Дирекції Окружного Союзу Кооператив у Станиславові за даток 25 зол. на кімнату І. Франка.

— **Нова кінова апаратура Philips Realite Range.** Незвичайне зацікавлення між кіновими Philips Realite Range, яка вже появилася у пропромисловцями викликала кінова апаратура дажі. Має вона поширений звуковий засяг і високоінтензивну проекцію. Як виходить вже з назви, апаратура ця має багато більшу акустичну скалю як досі вживані уладження. Імпульси, що їх ловить комора фотоелектрична діляться за поміччю спеціяльних фільтрів і входять двома електричними каналиками до окремих рушіїв і голосників, які ввели виключно для відтворювання високих і низьких тонів. Докладні досліди електричности переконали вчених і техніків, що вживаючи нормальної звукової системи не можна охопити цілого засягу звуків, щойно осягнемо це вживаючи таких апаратів, які мають уладження призначені для тонів високих і низьких. Поширений звуковий засяг, опертий на системі 2-х незалежних каналів — це прикмета апаратури Realite Range. Другою важною прикметою апаратури Realite Range є високоінтенсивні лямпи з автоматичним реґулятором вугликів. Лямпи в апаратурі Realite Range мають спеціяльні уладження, завдяки яким лук, що повстає між вугликами, творить у магнетичному полі відповідну форму. Вуглики в лямпах високоінтензивних є так уладжені, що їх світло є тільки біле, яке є дуже потрібне при висвітлюванні колірових фільм. Висвітлювання фільм за поміччю апаратури Realite Range є дуже ефектовне, так, що кіно яке має ті уладження придбає цим арґументом велику популярність. Апаратуру Realite Range завело кіно „Студіо“ у Варшаві, перше в Польщі. Кіно це, завдяки своїм дуже гарним технічним уладженням, в короткому часі стало найбільш улюбленим кіном Варшави.

—o—

✝ Посмертні згадки.

ВОЛОДИМИР МРИЦ, емер. скарбовий надрадник, колишній український комісар Борщівщини, опісля приділений до Секретаріяту Внутрішніх Справ ЗУНР, помер по довгій і важкій недузі у Львові в неділю 3-го січня ц. р. в 62-ому році життя.

Похорони відбудуться в середу 6. січня в 11-ій год. рано з дому жалоби при вул. Стрийській 1/II. пов. на Личаківський цвинтар.

В. Й. П.

Дописи.

КРЕМЯНЕЦЬ.

Франкова академія у Кремянці. Батьківський Комітет української ґімназії у Кремянці уладив з приводу 20. роковин смерти Івана Франка 6. грудня 1936 р. жалібну академію, програма якої складалася з добре опрацьованого реферату про життя і працю Ів. Франка прочитаного п. Б. Козубським, з кількох сольових точок, проспіваних п. Склепковичевою, кількох історичних дум, проспіваних у супроводі бандури п. Місевичем, деклямацій — прольоґу з поеми „Мойсей“ (п. Кавунова), уривків з лірчної драми Франка „Зівяле листя“ (проф. Мельничук), віршів „Чого являєшся мені у сні“ (п. Ю. Козубський). Хор п. Капітанця проспівав кілька пісень на слова Франка „Гремить“, муз. Кудрика, „Місяцю, князю“, муз. Ярославенка, „Даремне пісне“, муз. Січинського. Співом „Думи про зруйнування Січи“ закінчено академію. Чистий дохід з академії призначено на допомогу незаможнім учням української ґімназії. Треба підкреслити, що Батьківський Комітет у теперішньому складі проявляє немалу рухливість, щоб допомогти ґімназії. 31. X. 1936 р. уладив він танкову вечірку і за зібрані гроші купив для ґімназії радіоапарат.

Сензаційна крадіж. Пів року тому з помешкання вселюдної державної школи ч. 3. у Кремянці украв хтось через відчинене вікно радіоапарат вартости коло 900 зол. Після довгих розшуків удалося устійнити, що цей радіоапарат був в учителя тоїж школи п. Н. (поляка по національности), котрий не міг вияснити, яким чином він до нього дістався; але в міжчасі він встиг апарат розібрати і більшу частину його розпродати. Шкільна влада не дала розголосу цій справі і тільки перенесла спритного учителя на іншу посаду. Шкільний інспектор п. Робак — великий патріот і, видно, не надає цій справі поважного значіння. В школі цій учаться українські діти, вони можуть обійтись і без радія... Нарешті недавно про цю всю історію довідався Батьківський Комітет школи, який купив був той апарат і тепер домагається хоч повернення апарату. А ще недавно премієр ґен. Складковський видав обіжник до всіх установ, щоб ніхто не покривав чинів, що їх карає карний кодекс. Але з Кремянця до Варшави досить далеко...

Конфіската календарів та українських часописів. Як і скрізь на Волині, також у Кремянці адміністративна влада сконфіскувала всі українські календарі на 1937 рік, видані у Львові. Повернули і дозволили продавати лише календарі „Сільський Господар“ і календар „Для всіх“. Зате дуже рекомендують поширювати календар „Рільник“, що його видав у Луцьку „Звйонзек орґанізацій і спулек рольнічих“. Тепер по селах цілого повіту ходить по хатах поліція, розпитує, хто має які українські календарі та їх конфіскує, навіть торічні. А в селах, що лежать у прикордонній смузі, поліція забороняє передплачувати і читати всі українські газети, окрім „Української Ниви“ чи пак „Волинського Слова“. І то зовсім послідовний крок. Коли не можна, як признав луцький окружний суд, поширювати на Волині календарів, леґально виданих у Галичині, то якже можна читати часописи, видані у Львові на підставі іншого пресового закону, ніж він істнує на Волині?

Нещасливий випадок. 21. грудня м. р. у Кракові забили на смерть коні канопіра 5. полку тяжкої артилерії Олександра Щура, який походить зі с. Свинюх кремянецького повіту.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

1936 - 1937.

Чи рік 1936. можна вважати успішним у дальшому розвою українського фізичного виховання?

Очевидно не пройшов він безслідно. Одначе певне теж, що не зроблено всього, що за 12 місяців можна було зробити.

На вступі мусимо собі усвідомити, що на розвиток українського фізичного виховання складається передовсім праця всіх українських спортових товариств, гуртків, кружків та централь фіз. виховання. Багато з них працює спортово, не усвідомлюючи собі навіть, що їх праця — це саме вклад у розвій фіз. вих.; багато не здає собі справи з цього, що спорт — це не якась відірвана частина громадського життя і що з тих самих причин мусить підчинятись таким самим провідним думкам, які оживляють ціле наше громадське життя, що мета загально-національних змагань мусить бути теж і метою українського спорту.

Коротко кажучи, спорт не може бути метою, коли виключаємо взагалі з нашого зорганізованого життя засади:

Тільки і виключно так зрозумілий спорт є складовою частиною поняття: українське фізичне виховання.

Це тільки так мимоходом для зазначення підходу до справи фіз. виховання.

Праця кількох соток спортових товариств — у всіх видах і проявах, масове і часто самочинне поширення спорту по селах, зріст зацікавлення фіз. вихованням серед загалу — це дорібок за 1936. рік. Це очевидно додатня сторона й безсумнівний успіх.

Зате в ділянці організаційного оформлення фіз. виховання не приніс той рік поправи ні поступу.

Дотепер провідні централі не опрацювали спільної системи фізичного виховання, що більше — не знайшли самі між собою спільної мови.

Кожна працює самостійно на осн. своїх плянів і програм, не стараючися їх узгіднити. Ба, що більше. Кожна з них має інший підхід та інше розуміння самого поняття фізичного виховання.

Якжеж може бути — при такім стані — мова про одноцілість українського фізичного виховання?

Приходиться ствердити, що надто вузький підхід до справи провідних централь, за велике амбіціонерство на тлі засягу впливів, а вкінці просто недоцінювання чи нерозуміння ваги справи — унеможливлює правильне поставлення фізичного виховання.

Колиж до цього додати ще й конфлікти між тими централями, коли втягається у круг непорозумінь і низові товариства, — ясно, що воно мусить шкідливо відбитися на самому фізичному вихованні.

Можливо, що створення якоїсь надрядної установи (нпр. плянована Рада Фізичного Виховання) дасть відповідну розвязку.

Одначе до цього часу провідні централі фізичного виховання мусять шукати дороги співпраці і порозуміння, тим більше, що дотеперішні перепони в тому — в засаді маловартні і дрібні. Це буде одно з важніших завдань на 1937. рік.

В цьомуж році треба теж знайти розвязку раціонального і постійного фінансування фіз. виховання, — та здобути вкінці статути, що дозволилиб на ширшу організацію праці. (Як відомо загально — статути нпр. УСС і Сокола-Батька від 3-ох літ чекають затвердження — не зважаючи на всякі інтервенції і навіть обіцянки).

Не входимо в цілий ряд завдань поодиноких централь, бо це належить до їх статутових обовязків. Порушили ми тут тільки кілька справ, що їх вважаємо засадничими, та котрі домагаються розвязки в найближчій будучності

Д. Б.

III. Сокільські приладові змагання.

III. Сокільські змагання вже за нами. Три тижні змагалося жіноцтво та мужчини між собою на всіх приладах та у всіх ступнях вишколу. 12. грудня м. р. відбулися змагання посестер і учасниць, 20. грудня учасників і 27. грудня побратимів. I. Приладові змагання відбулися 1933 року 20. і 21. квітня, в яких взяло участь 61 осіб. Переможцями вийшли: пос. Ольга Мартиняк, учасниця Надя, учасник Богдан, побр. О. Москалевич в нижчому ступні, та побр. Кивелюк у початковому ступні. Рік 1935 збільшає вишкіл ступнів. До змагань стає 64 осіб; першунами виходять учасниця Михася зі С. Б., в нижчому ступені, учасниця Олюнька в початковому, учасник Лидчин в нижчому, учасник Олесь в початковому, посестра Оглій Ір. з С. Б. в нижчому, пос. Ціхорська С. V. в початковому, побратими О. Вальчик і О. Козачок оба з С. Б. в середньому, побр. Копач Р. II. з С. Б. в нижчому, побр. Шевчук О. з С. V. в початковому.

Цей рік виказує ще більший поступ. Стає 78 осіб. Львівські гнізда заступлені: С. Б. — 47 осіб, С. III. — 11, С. IV. — 12, С. V. — 6 побр. С. Голоско — 2 пос. Брак змагунів з С. Клепарова. Відрадним явищем це змагунки зі Сокола з Голоска. Висліди із жіночих змагань подано в попередніх числах „Діла", тепер подаємо висліди із змагань учасників та побратимів.

УЧАСНИКИ:

а) СЕРЕДНІЙ СТУПІНЬ:

Дручник: Рольбах 9.5 т., Лисий 9, Лавро 8.25, Фільо 7.5, **Поруччя:** Лисий 9 т., Лавро 8.5, Рольбах 8, Фільо 5.25, **кінь у шир.:** Лисий 9.25 т., Рольбах 9, Фільо 8.5, Лавро 8.25, **перстені:** Лисий 9.75 т., Рольбах 9.5, Лавро 9.25, Фільо 8, **кінь у довж.:** Рольбах, Лавро, Лисий по 9.5 т., Фільо 8.5, **долівкові:** Лисий 9.5, Рольбах 8, Фільо 7, Лавро 4, **линва:** Рольбах і Лавро по 10 т. (час 7"8 і 7"6), Фільо 8 т., Лисий 7.5, **одяг:** всі по 10 т. **Разом:** 1. і 2. Рольбах (С. Б.), Лисий (С. Б.) — 73.5 точок, 3. Лавро (С. IV.) 68 точок, 4. Фільо (С. Б.) 62.75 точок.

б) НИЖЧИЙ СТУПІНЬ:

—**Кінь високий:** Савро 9.5 т., Білий 8.75, Юно і Чук I. по 8.25, **поруччя:** Савро 8.5 т., Чук I. 8.25, Білий і Мапський по 8, **дручник:** Гаск 9.5 т., Савро 9.25, Бабій I. 8.75, **долівкові:** Бабій 9. 75 т., Чук I. 9.5, Білий 9.25, **линва:** Гаск 10 т., Мапський 9.5, Білий 8.5 **одяг:** Вуглик, Чук I., Савро по 9.75 т. **Разом:** 1. Савро (С. Б.) 51 точки, 2. Чук I. (С Б.) 51.75 т., 3. Білий (С. IV.) 51.5 т.

в) ПОЧАТКОВИЙ СТУПІНЬ:

Поруччя: Дунай 9 т., Филип 8.25, Крук 8, **кінь високий:** Дунай і Міна по 9 т., Іскра і Крук по 8.5, **ноута линва:** Куа 8.25 т., Іскра 8, Крук 7.25, **лата:** Іскра і Филип по 9 т., Міна і Стефан по 8.75, **линва:** Крук 10 т., Дунай 9.5, Филип 9, **одяг:** Дунай, Крук, Куа, Стефан, Филип по 10 т. **Разом:** 1. Дунай (С. IV.) 53 точки, 2. Филип (С. IV.) 51.5 т., 3. Міна (С. Б.) 50.25 т.

ПОБРАТИМИ:

ПОЧАТКОВИЙ ВІДДІЛ (ШЕСТИЗМАГ):

Дручник: Чорній і Чучман 9 т., Бурачинський 7, **поруччя:** Чучман 8.75, Чайка 8.5, Дума і Чорній по 8 т., **кінь у довж.:** Калимович II. 9 т., Чорній, Бурачинський, Чучман по 8.75, **перескок через шнур:** Чорній, Бурачинський, Чучман, Чайка, Калимович по 9 т. (вис. 1.90 м.), **линва:** Дума (9"4) 10 т., Чайка (10"6) 10 т., Чорній (10"8) 10 т., **одяг:** Чорній, Бурачинський по 10 т., Чайка 9.5. **Разом:** 1. Чорній (С. Б.) 54.75 точок, 2. Бурачинський М. (С. Б) 52.25 т., 3. Чайка (С. Б.) 52.25 т.

НИЖЧИЙ ВІДДІЛ (СЕМИЗМАГ):

Дручник: Пеленський 9.5 т., Магур 9.25, Кіненький і Петрів по 8.75, **поруччя:** Бубела, і Салдит по 9.75, Демчишин, Пеленський, Петрів по 9.5, **кінь у довж.:** Бубела, Вальво, Ґеречка і Петрів по 9.25, **кінь у шир.:** Бубела і Ґеречка по 9.5, Петрів 9.25, **долівкові:** Вальво 9.75 т., Бубела, Пеленський, Салдит, Швайкун 9.5, **линва:** Магур (час 6"0) — 10 т., Салдит (7"2) 10 т., Березецький (9"6) — 10 т. **одяг:** майже всі по 10 т. **Разом:** 1. Пеленський А. (С. IV.) 64.5 точок, 2. Салдит М. (С. IV.) 64 точок, 3. Магур Ю. (С. Б.) 63 т. 4. Ґеречка (С. Б.) 62.50 точок, 5. Кіненький (С. Б.) 60.75 точок, 6. Березівський (С. Б.) 60.75 точок.

СЕРЕДНІЙ ВІДДІЛ (ВОСЬМИЗМАГ)

Дручник: Бродович і Ганчар по 9.5 т., Михайлюк 9.25, Данчевський і Пелішок по 9, Кишай і Миколаїв 8.75, **поруччя:** Бродович і Пелішок по 9.75 т., Тихоліс С. 9.5, Ганчар, Мазай і Михайлюк по 9.25, **кінь у довжінь:** Бродович 9.75 т., Данчевський 9.5, Ганчар 9.25, Лисий і Миколаїв по 9, Пелішок 8.75, **кінь у ширину:** Данчевський, Михайлюк, Тихоліс С. по 9.75, Бродович і Кишай по 9.5, Ганчар 9.25, **перстені:** Бродович 9.75 т., Данчевський і Тихоліс С. п 9, Кишай і Михайлюк по 8.75, **вправи вільноруч:** Шевчук 10 т., Пелішок 9.75, Лисий 9.5, Кишай і Миколаїв по 9.25, **вилаз по линві:** Ганчар (час 7"6) 10 точок, Миколаїв (6"0) 10 т., Шевчук 6.5 т., Данчевський 4, **одяг:** по 10 т.: Ганчар, Данчевський, Кишай, Лисий, Мазай, Миколаїв, Тихоліс С. Шевчук. **Разом:** 1. Ганчар I. (С. IV.) — 69.75 точок, 2. Миколаїв (С. V.) 68.5, 3. Бродович В. (С. Б. 67, 4. Пелішок (С. V.) 66.75, 5. Данчевський (С. Б.) 66.25, 6. Михайлюк (С. Б.) 63.75.

У квітні 1937 р. відбудуться **I. Красві приладові змагання** до яких вже тепер приготовляються усі Соколи. На них змаганнях побачимо побратимів зі вишкового ступня вишколу, що тепер тільки судіювали. Справна організація цих змагань виказала, що Соколи старанно і дбайливо приготовляються до їх виступів, як у нутрі так і на зовні Т-ва.

Дзв.

—o—

Спортові висліди.

ГАКІВКА.

ЛЬВІВ. **Б. К. Е. (Будапешт) — Погонь 5:3 (0:2, 3:0 2:1).** Заслужена виграна мадярської дружини над Погонею, яка держалась зовсім добре.

ЛЬВІВ. **Б. К. Е. — Репрезентація Львова 5:3 (2:1 0:2, 3:0).** Мадярські гакікарі перемогли в так и самім відношенні репрезентацію Львова, яка програла головно з причини слабої гри обох своїх воротарів. В репрезентації Львова грали: напад Чорних і Погоні та з Лехії Соколовський. В третій терції Львів сильно переважав і мадяри тільки боронились. Ворота добули мадяри з випадів при допомові воротаря Львова Валчицького.

КРАКІВ. **Б. К. Е. — Краковія 2:1 (1:1, 0:0 1:0).**

КРАКІВ. **Краков'я — Домб 3:0 (2:0, 1:0).** З причини поганого леду грали тільки 2 терції.

КРИНИЦЯ. **К. Т. Г. — Сокіл (Краків) 4:0 (1:0, 1:0, 2:0).** Змагання за мистецтво краківської А-клясп.

КРАКІВ. **Макабі — Вавель 2:1 (2:0, 0:1, 0:0).** Мистецтва А-кляси.

Ґаківковий турнір у Криниці.

КТГ — Огніско (Вильно) 3:0. Огніско — К. С. З. С. Ягожина 1:0. Домб (Катовиці) — Явожина 3:2. На цих змаганнях прийшло до бійки між грачами і глядачами. Домб — Огніско 5:4.

АРОЗА. **Л. Т. Ц. (Прага) — ГЦ. Ароза 3:2 (0:0, 1:1, 2:1).** Останні змагання празької дружини у Швайцарії.

УЖГОРОД. **Телефон Клюб (Букарешт) — Л. Т. К. (Ужгород) 12:0 (3:0, 2:0, 7:0).**

ДІССЕЛЬДОРФ. **Кімберлейські Динамітери — Д Е. Г. 3:1.**

КРЕФЕЛЬД. **Ґерманські канадійці — Ф. Т. Ц. (Будапешт) 3:1.**

КРЕФЕЛЬД. **Ґерманські канадійці — Кімберлейські Динамітери 2:2.**

КОПАНИЙ МЯЧ.

КАТОВИЦІ. **А. К. С. — Олімпія (Латвія) 5:0 (1:0).** Лотиська дружина грала дуже слабо.

УЛЬМ. **Рух — ССВ. Ульм 1:1.**

КЕНІҐСБЕРҐ. **Расенспорт Пройсен — Ґеданія 3:1 (2:0).**

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. **Бразилія — Перу 3:2 (2:1).** Міжнародні змагання відбулись у присутності 40.000 глядачів.

БУЕНОС АЙРЕС. **Аргентина — Чіле 2:1 (1:1).** Міжнародні змагання.

Спортові новинки.

Віденські футболеві дружини на чужині: Рапід — ФЦ. Жорж. 7:1, Вінер СЦ. — Клермон Феран 12:1. Австрія — Репрезентація Опорто 3:2; Адміра — Репр. Єгипту 2:1.

Мадярські клюби за кордоном: Уйпешт — Жо Жесет Оран 7:4; Гунгарія — Ґіберніанс на Мальті 2:0.

Славія (Прага) — Ґалія Спорт Альжір 2:0.

НОВІ РЕЧИНЦІ ГАКІВКОВИХ ЗМАГАНЬ УКРАЇНИ

10. 1. Погонь — Україна.
11. 1. А. З. С. — Україна.
15. 1. Лехія — Україна.
16. 1. Україна — Чорні.

—o—

Театри.

Великий Театр:

Вівторок, 5. І. год. 7.30 веч. „Подружжа".

Середа, 6. І. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Каваренька"; год. 7.30 веч. „Подружжа".

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фляндрії" з Мартою Егерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Ґейрі Купером.

ВАНДА: „Бурлак сная Волги" і „Від вечора до півночі".

ҐРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Егерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Мекдональд і Клерк Ґейбль).

КОПЕРНИК: „Герой", „Моя зіронька" із Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний флірт", „Навіщо працювати" з Фліпом і Фляпом.

МАРУСЕНЬКА: „Герой", „Моя зіронька" із Шерлі Темпль.

МЕТРО: „Китайські моря".

МІРАЖ: „Очі чорні" з Гарі Бавром.

МУЗА: „Жінка чи секретарка".

ПАКО: „Сон літньої ночі".

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепурою.

ПАН: „Роз-Марі".

РАЙ: „Прокажена".

СВІТ: „У погоні за щастям".

СТИЛЕВЕ: „Їх троє", ревія „Їх двоє".

ТОН: „Клопоти спортовця", „З мотикою на сонці".

УТІХА: „Серця зі сталі" та ревія.

ХИМЕРА: Найновіша кольорована „Мікі Маус".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Бад Гаштайн".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 5. січня 1937.

Берлін (356.7) 19.00 Концерт на форт. і орх. д-дур Моцарта. 20.00, 21.00 Муз. вечір. орх., солістів. **Будапешт** (549.5) 12.05 Форт. ресітал, 12.50 Скрипка, 17.30 19.00 Сальон. квінтет, 22.05 Циг. музика. **Білгород** (437.3) 18.10 Нар. пісні. **Відень** (506.8) 12.00, 13.10 Розр. концерт. 17.15 Опа, Гори сопран. 17.30 Арії та пісні В. Качмер бас. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 18.00 Музика, 18.00 Брамсові пісні, 19.00 Музика з мотивів І. Штравса. 22.30 Музика. **Кошиці** (259.1) 18.00 Для Закарпаття, коляди, хор. **Мілано** (368.6) 17.15, 20.40 Розр. музика. 21.00, 22.00, 23.00 „Ля Фіяма" оп. Респіґіa. **Мінхен** (405.4) 9.00 Музика. 12.00 Орх. концерт. 16.50 Клявесин. 19.00 Вес. авд. 19.45 Вок. авд. 20.10, 21.00 Концерт німецької музики. **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт симф. музики. 15.00, 17.00 Рецитації. 16.00 Прелекція із Сорбони. 20.40 Гутірка. вигл. Марсель Цевро. 21.05 Серед книжок, 1.45, 22.00, 23.00 Трансм. з Опери Комічної „Богема" оп. Пуччіні. **Прага** (470.2) 15.00 Смичк. квартет. 16.10 Театр для молоді. 17.10 Соната Вомачка на форт. 7.40 Авд. для дітей. 22.30 Партіта ес-дур Баха на віол. **Рим** (420.8) 17.15 Камер. концерт. 20.40. 21.00. 22.00 Орх. концерт.

Середа, 6. січня 1937.

Берлін (356.7) 16.45 Концерт. 19.00 Веселі анекдоти. 19.15 Муз. всячина. сопр., тенор, органи, форт., 22.30 Легка й танк. музика. **Будапешт** (549.5) 12.30 Циг. музика. 15.40 Сальонова музика, 17.30, 18.00 Концерт філ. орх., 19.05 Скрипка, 19.45, 20.00, 21.00 Оперетові мельодії, 23.00 Циганська музика. **Білгород** (437.3) 18.00 Концерт церк. хору. 19.50 20.00, Концерт, 20.30, 21.00 Різдв. авд.. **Вілень** (506.8) 11.45, 12.00 Орх. концерт. 15.30 Камер. симфонія на 9 інстр. Р. Штера. 17.30, 18.00 Концерт, 19.25, 20.00, 21.00 Опера. **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Авд. для дітей, 15.40 Пісні з часів Бідермаєра. Вальпер сопран. 16.00 Музика, 18.00 Сучасні пісні на хор. 20.10 Концерт солістів. 21.15 Веселі мельодії. **Кошиці** (259.1) 18.00 Для Закарпаття (звони, промова, хор). **Мілано** (368.6) 19.00 Розривкова музика. 20.40, 21.00 Комедія Л.Піранделя. 22.00 Скрипка, форт. **Мінхен** (405.4) 9.00, 12.00 Музика. 13.15 Орх. концерт. 16.30 Японські пісні К. Кіші у вик. солістів. 16.55 Твори на віол. і форт., 20.45, 21.00 Веберівський концерт. спів, музика. 23.00 Сучасна орг. музика. **Париж** (1648) 12.00, 13.15, 14.00 Концерт. 15.20 Літер. авд.. 17.30 Спів. 19.30 Концерт симф. орх. 20.55 Рецитації. 21.00 Форт. ресітал, 21.45, 22.00, 23.30 Убертові твори, якр. композитор. **Прага** (470.2) 9.00 Давні чеські коляди. 11.45 Концерт орх., 17.05 Театр Уяви, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Цар Салтан" оп. Римського-Корсакова. **Рим** (420.8) 18.00 Літ. авд., 18.50, 20.40 Розривк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Трістан та Ізольда" оп. Р. Вагнера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 5. січня 1937.

6.30 Раннішня авдиція. 7.25 Програма на нині. 7.30 Трохи інформацій. 7.35 Легка музика з гр. пл.. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Хвилина Ф. Мендельсона гр. пл.. 12.40 Полудневий денник. 12.50 Хліборобська скринька. 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки. 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки. 15.35 Коляди М. Свєжинського з гр. пл.. 15.50 Скринька для дітей. 16.00 Пучіні: „Манон Леско", гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Орх. концерт, 17.10 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.25 Р. Шуман: Соната д-моль. форт. скрипка, 17.50 Монольог: Де мої окуляри? 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках. 18.20 Пятнадцять хвилин вальсів, гр. пл., 18.35 Про літературну пригоду. 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Про межу обрноззовування. 19.20 Нар. капеля, 20.00 Польські думки й танці. концерт симф. орх., Шлемівська спів; у перерві з год. 20.45 Вечірній денник. Актуальна гутірка. 21.45 Моряк по морі темноти (Ст. Грабінський) літер нарис. 22.00 „Жартів велика сила за пів рубля" муз. авд. Ст. Василевського, 22.45 Танкова музика; у перерві з год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 6. січня 1937.

8.00 Сигнал часу й коляда. 8.03 Оперетові та фільмові мельодії, гр. пл., 8.45 Програма на нині. 8.50 Ранішній денник, 10.30 Різні мельодії з гр. пл., 11.57 Сигнал часу. 12.03 Розривковий концерт; у перерві з год. 13.00 Актуальна гутірка, 14.00 Рекламовий концерт, 14.15 Легка музика з гр. пл., 14.30 Павлусь мандрує. сільська авдиція, 15.00 Тисяча тактів музики, орх., 15.45 „Вертеп" Ор-Ота, авд. для дітей з муз., 16.15 Репортаж із життя, 16.30 Плита за плитою, танкова музика. 17.20 Загальна скринька, 17.30 Колядування, 18.00 Година французької музики, Плятівна спів, форт., віольонч.. 19.00 „Юлічкова коляда" морщьке оповідання. 19.20, 19.25 Спортові вістки, 19.30 Львівські біжучі вістки, 19.35 **„Колядники під вікном" авдиція українського фольклору у вик. хорів і солістів**, 20.05 „Ліхтарник" авд. на осн. Г. Сенкевича. 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенів гумор, 21.45 Коляди, хор. 22.15 Танкова музика орх.. спів; у перерві з год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.13, 88.70, Доляри американські 5.29-5.26 і пів, доляри канад. 5.28.50—5.26 —, Фльорени гол. 290.30—288.60, Франки фр. 24.75—24.61, Франки швайцарські 121.90—121.10, Фунти анґл. 26.04—25.88 Ґульдени данц. 100.20—99.80. Корони ч. 17.40—17.00. Кор. дан. 116.19—115.35, Кор. норв. 130.78—129.80, Корони шв. 134.08—133.10, Ліри італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.52 —11.00, Марки нім. 122 — 117. Шил. австр. 96.50—95.50. Марки нім. срібні 132 —127.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 4. ц. м.

Ціни за 100 кг. льозом, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	23·00—23.50
Жито збір. 694 гр/л. 3%	18·50—18·75
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18·75—18.85
Овес легко задош. 444	13·75—14·00
Овес не задош. 456	14·25—14.50
Гречка 10%	21.50—22.00
Кукурудза жовта	15.00—15·25
Кукурудза червона	16·00—16.25
Коноп. сімя	32.75—33.00
Соняшникове сімя	33·25—33.50
Насіння льну 95%	41·00—42·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53.00—54·00
Фасоля „Різен" руч. вибр. з м.	42.00—43·00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	41·00—42·00
Фасоля спец. ручно в. з м.	42·00—46.00
Фасоля краса рафована	25·00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31·00—32·00
Конюшина червона	90—95
Конюшина вільна від каняники	105—110
Конюшина вільна від каняники 96 проц. чистоти	110—115

Пшениця, ячмінь, овес подорожіли на 25 сот.

Ціни інших продуктів незмінені.

Тенденція легко звишкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. січня н. р. кооперативам платив за

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.55 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.60 „
1 кг. масло експорт. два зачет	2.60 „
молоко від 28. XII. п. р.	0.16 „
яйця	4.00—4.20 „

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 4. І. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці льоко подвіря птахоярні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногруді	1.00 зол
Індики І. кл., добре умясені, повногруді	0.85 „
Кури молоді І. кл. біло й жовтоніжки від 1.50 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Замісць цвітів на домовину Ольги з Огоновських Левицької складає 20.— зол. на Рідну школу Д-р Лесь Кульчицький.

Перша коляда Рідній Школі. П. Семен Медвідь, управитель школи в Турії Реметі на Закарпатській Україні (Чехословаччина) зложив перший цього року 50 (пятьдесять) зол. на коляду Рідній Школі. Надіємося, що гарний приклад Вп. Жертводавця матиме численних наслідників. Надіємося, що всі українські установи, всі українці та українки совісно сповнять свій святий обовязок супроти Рідної Школи і подбають усіми силами, щоби цьогорічна коляда дійсно дала матеріяльне забезпечення Рідній Школі. 31

Порядок Богослужень в Успенській церкві. Дня 6. січня в Навечеріє Рідзва Христового в год. 9. Царські Часи, опісля Літургія св. Василія Вел. Дня 7. січня: Різдво Г. н. Іс. Хр. В год. 4.30 рано Повечеріє велике з Всеночним. Читані Служби Божі год. 6., 7., 8., 9. і 12. Год. 10. Архієрейська співана Служба Божа. Год. 5. попол. Вечірня з проповідю і благальною піснею. Дня 8. і 9. січня: Собор Пр. Богородиці і св. Первомуч. Стефана: Служби Божі читані: 7., 8., 9. і 12. В год. 5.45 і 10. Служби Божі співані. Год. 4. Вечірня. В неділю дня 9. січня звичайний порядок Богослужень. 1—2

Виділ У. А. Т-ва „Січ" у Відні складає щиру подяку Вп. Панові Директорові Василеві Микитчукові в Коломиї за подарування до книгозбірні нашого Т-ва „Української Загальної Енциклопедії". Дар цей є тим цінніший для нас, що з фінансових причин не можемо на жаль доповнити книгозбірні новішими творами. 35

Комунікат. Українське Акад. Тов. „Січ" у Відні звертається до своїх членів та колишніх членів Товариства, які залягають з вкладками, щоб сплатили свої довги до 15. І. 1937. По тім речинці Товариство оголосить спис довжників у пресі. — За Виділ: Ю. Лопатинський, голова. С. Модрицький, секретар. 35

За редакцію відповідає Олександер Костик.

Видає Видавнича Спілка „Діло". — З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.